

POSTÁS DOLGOZÓ



XXXIV. ÉVFOLYAM

12. SZÁM

1989. DECEMBER

ÁRA: 3 FORINT

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA



Három kemény hónap

Hosszú csatározások az utódvállalatok működőképességéért További garanciákra van szükség



Nem mindennapi izgalmaikkal telt el november utolsó hétvégéje Balatonfüreden azok számára, akik részt vettek a szakszervezet által szervezett — központi vezetőségi tagokkal — kibővített titkári értekezleten. Itt jelentették be a posta átszervezésének tényét, és az elnöki asztalhoz ültették a három nagy ágazat vezetőjét is, hogy a jövődőről valljanak a postások számára. De eljött **Derzsi András** miniszter — ilyen széles postai nyilvánosság elé először — és **Doros Béla** miniszterhelyettes is. KÖHÉM, posta és szakszervezet bizony nem mindig voltak azonos hullámhosszon, arról nem is beszélve, hogy a tanácskozás törzsközönsége, a kibővített titkári értekezlet résztvevői talán még sosem voltak ilyen kritikuskas vezetőikkel szemben.

Hiába, változnak az idők. Nem elég ma már tetszetős lözungokat mondani, a vezetőknek egyre inkább bizonyítaniuk kell rátermettségüket. Meglehetősen kiélezett helyzetben került sor az értekezletre. Érvényben van egy minisztertanácsi határozat, mely szerint a postát át kell szervezni, s 1990. január elsejére létre kell hozni a három nagy szolgáltató ágazatot. A posta és a szakszervezet vezetői azonban különböző kormánygaranciákat kértek ahhoz, hogy az átszervezés ne veszélyeztesse a működőképességet, és ne sérüljenek a dolgozói érdekek. A garanciák körébe tartoznak a működés törvényi feltételei, a tarifapolitika, az esetleges adókedvezmények és végteljesen, de nem utolsósorban a bért, hiszen egyre feszítőbb gondként jelentkezett az a bérlema-

radás, amely a postás dolgozókat sújtja a társadalom többi rétegéhez képest. A már-már robbanásig feszült helyzetben fejtette ki többször is véleményét **Gricserné Heszky Enikő**, a szakszervezet főtitkára, amikor elmondta: a szakszervezet csak akkor akarja megakadályozni az átszervezést, ha a kormány és a posta nem rendezi a sok éve meglevő, ma már igen fenyegető bérkérdést, és az utódvállalatok működőképességéhez elengedhetlenül szükséges többi feltételt.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy az átlag 20 százalékos bérleamaradás átszervezés nélkül is az lenne, ám ekkor a miniszter **Derzsi András** váratlanul bejelentette: amennyiben a kívánt béremelést nem adja meg a kormány az Országos Érdekegyeztető Tanács soron kö-

vetkező ülésén, ő sem látja végrehajthatónak az átszervezést. (Az OÉT azóta elfogadta a béremelést. Lásd a 3. oldalt! A szerk.)

Valójában nem lehet tudni, hogy a miniszter mennyire volt biztos az előzetes tárgyalások alapján, hogy sikeres lesz-e ez a bérkövetelés. Mindenesetre sok hívet szerzett magának ezzel a közléssel.

Szintén új színfolt volt a teremben egy sajátos — bevallom általam még nem ismert — hang. Hol erősebben, hol finomabban, hol élesen, máskor baladai homályba burkoltan, de jó néhány küldött emlegette a sztrájkot, mint jogos követeléseik végső eszközét. Ez a hang aszerint is változott, ahogyan újra és újra véleménykülönbség volt a posta első embere, **Köteles Zoltán**, és a szakszervezet főtitkárszónya között.

A miniszter távozása után a kedélyeket **Doros Béla** miniszterhelyettes csillapította le, amikor a felvetett kérdésekre, sőt közbekiabálásokra válaszolva elmondta: a mindenkori postai vezetés felelős azért, hogy engedték a távközlés fejlesztését ilyen alacsony szinten tartani. Rendkívül érdekes volt a jelenlegi súlyos helyzetet elemző azon kijelentése, hogy a hibás szemlélet idején kitermelődött a postán egy olyan réteg, amelynek az értékét a hiány tette különössé. Ez az érdekcsoport aztán elkezdte konzerválni ezt a helyzetet. A tervezési alapelv az egyforma hiány volt, mire megépült egy központ, máris betelt annak kapacitása.

A szeretet csodáiról

*A szeretet hótiszta öröm.
A szeretet téli fény-ragyogás — a szeretet szemeink ölelkezése — a szeretet mozdulataink világjárása — a szeretet izzásaink véges-végtelenje — a szeretet indulataink álmzuhataga — a szeretet lelkünk harangkondulása — a szeretet lázaink hógömbéje — a szeretet szobáink zümmögő csendje — a szeretet szavaink citerapengése — a szeretet sóhajaink mélyhegedűje — a szeretet örök emberi, világvégig tartó egy szerelem.*

*Nem szeretni annyi,
mint nem élni — annyi,
mint embertelenül élni —
annyi, mint nem ismerni —
annyi, mint nem látni —
annyi, mint nem érezni —
annyi, mint nem örülni —
annyi, mint üresnek, kifosztottnak lenni.*

A szeretet hótiszta öröm.

(Postás Dolgozó 1973. 12. sz.)



(Folytatás a 2. oldalon.)

Hosszú csatározások az utódvállalatok működőképességéért



(Folytatás az 1. oldalról.)

„Olyan szervezetünk volt — jelentette, hogy a monopolhelyzeteket meg kellene őrizni, ám ezeket a hibákat eltakarta, a gondok és felelősségek elmosását segítette elő. Ezért is kell a jelenlegi átszervezéssel tisztáztatni a viszonyokat.”

A miniszterhelyettes a távközlés jövőjéről elmondta, a működőtöke bekapcsolása, a legmodernebb technika alkalmazása a cél, csak ezzel lehetséges a 10 éves távbeszélő-fejlesztési programot megvalósítani. A klasszikus posta számára is szebb jövőt ígért Doros Béla. Ki-

jelentette, hogy a monopolhelyzeteket meg kellene őrizni, ám be kell engedni a társadalmi ellenőrzést, hogy a posta munkája jobb legyen.

Végül ő is egy, a miniszteréhez hasonló, egyértelmű bejelentést tett: nem vállalja a beosztását, ha nem lesznek működőképesség viszonyok a posta számára.

A két és fél napos balatonfüredi tanácskozás záróakkordjaként a jelenlevők a mellékelt határozatokat fogadták el.



Két vélemény Füredről

Füreden még nem tudhattuk, milyen döntés születik az OÉT-en, de a már kedvező határozat ismeretében sem érdektelen kölni azt a két rövid beszélgetést, amelyekben két alapszervezeti tisztviselő szavai jól érzékeltetik az ottani feszült helyzetet, és egyben azt is jelzik, a kedélyek még korántsem nyugodtak meg.

*

Hazai Gábor, az Országos Mikrohullámú Központ alapszervi titkára nehezen leplezi indulatait, amikor nyilatkozatot kértünk tőle.

— A posta vezetője arról beszélt, hogy miként jön be a külföldi tőke a magyar távközlésbe. Arról viszont nem szólt, hogy a leghatékonyabb tőke maga a dolgozó ember. Tetszik, nem tetszik, a jelenlegi bérkérdést, a postások 15 éves lemaradását valahogy el kell rendezni.

— Mintha haragudna Köteles Zoltánra!?

— Nem erről van szó. Az vi-

szont biztos, hogy a postát kevésbé ismerő Derzi miniszter úr ezen a tanácskozáson jobb partnere volt a postásoknak. A miniszter megígérte, ha az OÉT-n nem sikerül kedvező döntést kicsikarni, leállítja az átszervezést. Köteles Zoltán pedig arról beszélt, hogy az átszervezést meg kell csinálni. Kérdem én, miért megy ő tovább, mint a miniszter?

— El tudja képzelni, hogy a szakszervezet sztrájkba szólítja a munkásokat?

— Én a magam részéről nem tartom a sztrájkot elfogadható eszköznek. Csak magunknak teszünk vele rosszat. De pusztába kiáltani, ez tovább már nem megy.

— Ez igen bátor, de megbo csásson, meglehetősen új hang a szakszervezetben. Korábban vajon nem volt ugyanolyan rossz hangok kerütek postáság, mint most?

— Nem hiszem, hogy ez a mi mostani magatartásunk látszatbátorság. Már az 1986-os szakszervezeti kongresszuson erősebb hangok kerütek felszínre.

— Mi lehet az oka annak, hogy idáig jutottunk?

— Az okok számosak, jó részük a postán kívül keresendő. De az is tény, hogy egy jó adag vezetői nemtörődomség is előidézte ezt a mi 40 éves megnyomortításunkat. És ma is nagy kérdés, milyen irányba, milyen hozzáértéssel lépnek a vezetők.

— Az átszervezéssel egyetért?

— Nekem ez a világbanki magyarázat sántít. Közgazdasági alapokon kell vizsgálni, hogy miért nem jön a külföldi tőke. És a nagy kérdés az, hol termelődik meg az a devizanyereség, amely a külföldi tőkést érdekli? Hogyan viszi ki a hasznát?

— Milyen lehetőségei lesznek a szakszervezeti munkának az átszervezés után?

— Hát ez az! 1989. december 31-ig együtt van a 70 ezer ember. Am ezután egységes magatartással nem mindig lehet lépni. Lehetünk szolidárisak, alkothatunk szövetséget, de például a mindenkit érdeklő bérkérdést, külön-külön kell minden utódvállalatnál megvívni.

*

Amikor Budai Gizellát, a HPI tt-elnökét meglátogattuk, éppen Doros Béla miniszterhelyetessel beszélgetett a tanácskozás egyik szünetében.

— Elnézést, de megkérdez-

hetem, hogy miről beszélt a miniszterhelyetessel?

— Igen, azt szerettem volna tudni, hogy az iménti hozzászólása meggyőző volt-e.

— És meggyőző volt?

— Szerintem, nem!

— Ezek szerint más véleménye van az átszervezésről?

— Természetesen nem mindenben. A HPI dolgozói azzal egyetértenek, hogy a hírlap külválk, és tiszta viszonyokat teremtenek, így maga a hírlap és a többi tevékenység számára egyaránt. Am azt nemigen értjük, hogy miért e tanácskozás előtt egy nappal értesülünk arról, hogy mi lesz a sorsunk. Az is különös, hogy az itt megkapott szervezési anyagba olyan táblák is kerültek, amelyeket a szervezést végzők semmilyen formában nem egyeztettek.

— Ezek azért amolyan részletkérdéseknek tűnnek.

— De az nem, hogy az átszervezések most is személyek presztízsének megfelelően alakulnak. A postán a szervezeti rajz például két vezérigazgatóhelyettest mutat, mégis biztosan három helyettes lesz. És azt hiszem, nem mellékes, hogy mennyi vezetőt tartunk el. Itt lett volna az alkalom, ezt a dolgot alaposan átgondolni.

— Ezek szerint nehéz egyetérteni az átszervezéssel. Mégis, mi az amit helyesnek tart?

— Azt elfogadom, hogy szükséges a profiltisztítás, de úgy gondolom, minden különösebb átszervezés nélkül számvetéssel tökéletesen tisztává lehetett volna tenni a posta egyes tevékenységeit.

— Úgy tudom van még egy komoly kifogása. Mi ez?

— Nézze, az 1985-ös átszervezésnél csak a HPI új szervezetének a létrehozása több 10 millió forintba került. Ez a mostani biztosan többre fog kerülni. Kérdezem, honnan lesz ehhez pénz, és ha lesz, nem tudnánk másra, értelmesebben elkölteni?

— De ha már mégiscsak átszervezünk, hiszen a távközlésnek szüksége van erre, jó lenne most úgy csinálni, hogy öt év múlva ne kelljen ismét.

Határozat: a posta átszervezéséről...

Az alapszervezeti titkárokkal kibővített központi vezetőség megerősíti — korábbi kongresszusi határozataival összhangban —, hogy a távközlésfejlesztést támogatja, annak prioritását elengedhetetlenül szükségesnek tartja.

Határozott álláspontja, hogy a távközlésfejlesztés feltételeinek megvalósítását eddig sem és most sem a szakszervezeti testületek vagy dolgozók hátráltatták. Ezt bizonyítja az is, hogy ebben az évben a postás dolgozók maximális rugalmassággal alkalmazkodtak a szervezetkorszerűsítés szakmai ütemezéséhez. Ugyanakkor a miniszter által is jóváhagyott átszervezési ütemtervhez képest az előkészítő szakmai vezetők is több mint egy hónapot késtek, s emellett a szükséges kormányzati döntések is késve születtek meg.

Ezért az értekezlet elfogadhatatlannak tartja azokat a megállapításokat, amelyek a dolgozói közösség jogait érdemben érvényesíteni kívánó szakszervezeti testületeket marasztalják el. A bemutatott átszervezési menetrend a jelenleg javasolt intézkedési határidőkkel nem ad teljes körű lehetőséget az érdemi dolgozói vélemények kialakítására és érvényesítésére.

Az alapszervezeti titkárokkal kibővített központi vezetőség nem az átszervezés ellen, hanem annak jelenleg kialakult módszere miatt tiltakozik. Elfogadhatatlannak tartja, hogy a létrehozandó három nagyvállalat működőképességének garanciái nélkül megkezdődtek a konkrét szervezetekre és személyekre szóló átszervezési munkák. A működőképesség fogalmába tartozónak tekinti:

- az igazolt bérlemaradás átszervezés előtti megszüntetését,
- a szerzett jogok maradéktalan megtartását,
- a változatlan reálértékű szociális ellátást,
- a foglalkoztatási biztonság megőrzésére vonatkozó együttműködési kötelezettséget az utódvállalatoknál,
- mindezekhez a megfelelő gazdasági feltételeket,
- az ár-, költségvetési támogatást pedig a kormányzati szervek részéről.

A Magyar Posta vezetői — megerősítve szeptember 8-i álláspontjukat — a fentiekkel teljesen egyetértenek.

A Közlekedési, Hírközlési és Építésügyi Minisztérium vezetősége nevében a miniszter elfogadta és megerősítette azt, hogy az átszervezés végrehajtásának alapfeltétele a bérlemaradás megszüntetése, mint a működőképesség elengedhetetlen gazdasági feltétele. A Minisztertanács határozata nem tartalmaz teljes körűen konkrét, számszerű garanciákat a fenti működési feltételek biztosítására. A KÖHEM miniszterének mai tájékoztatása szerint ezekre 1989. november 28-án, a soron következő országos érdekegyeztető tanácsi ülésen, illetve folyó év november 30-án, a Minisztertanács ülésén kerül sor. A miniszter egyértelműen kijelentette, hogy amennyiben a bérkérdést nem oldják meg kedvezően az említett 28-i OÉT-ülésen, akkor az átszervezési munkákat leállítja.

A központi vezetőség és az alapszervezeti titkárok határozott véleménye, hogy a fent részletezett működési feltételek garantálásáig nem szabad olyan intézkedéseket hozni, melyek az átszervezési folyamatot visszafordíthatatlanná teszik. Ez különösen vonatkozik a vezetői kinevezésekre.

A posta elnök-vezérigazgatója határozottan megígérte, hogy a vezetők kinevezése csak akkor válik hatályossá, ha a működőképesség feltételei megvannak. Egyidejűleg vállalta, hogy a vállalati hatáskörbe tartozó és ott rendezendő — közösen működési feltételnek tekintett — munkavállalói jogokat (szerzett jogok, szociális ellátás, foglalkoztatásbiztonság) — mint kötelezettségeket — folyó év november 30-ig a Postások Szakszervezetével írásba foglalja.

A fentiek alapján az alapszervezeti titkárokkal kibővített központi vezetőség a következő határozatot hozta:

1. Megerősítve a szeptember 8-i alapszervezeti titkárokkal kibővített központi vezetőségi, a november 13-i és 17-i elnökségi határozatokban foglaltakat, kijelenti, hogy az átszervezési folyamat során minden munkafázisnál érvényesíti a Munka Törvénykönyvében foglalt dolgozói közösségi és szakszervezeti jogokat. Követeli, hogy ehhez az illetékes szakmai szervek biztosítsák a megfelelő feltételeket.

2. Kijelenti, hogy a szakszervezeti testületek jogait együttműködő partnerként folyó év november 30-ig folyamatosan gyakorolják. Amennyiben a működési feltételek egyértelmű és határozott garanciái a fenti időpontig nem lesznek meg, az átszervezési munkában való további részvételét felfüggeszti, és a továbbiakban egyértelműen elhatárolja magát ezen munkától.

Ha az átszervezést a működési feltételek nélkül és a szakszervezeti jogok gyakorlásának figyelmen kívül hagyásával mégis folytatják, a központi vezetőség jogosnak tartja és támogatja akár a legvégső eszköz igénybevételét is a postás dolgozók jogos érdekeinek érvényesítése céljából.

... és a szakszervezeti jogok ideiglenes gyakorlásáról

A Magyar Posta 1990. január 1-jei hatállyal új szervezeti formában működik, amelynek előkészítése folyamatosan történik. A szakszervezeti választások csak a központi vezetőség decemberi ülését követően kezdődhetnek, miután a központi vezetőség elfogadta az új alapszabály tervezetét.

A szakszervezeti kongresszusra 1990. második negyedévében kerül sor. A jelenleg működő szakszervezeti testületek minden szinten (alap-, közép- és felsőszinten) teljeskörűen gyakorolják jogait, mindaddig, amíg a választások során az új testületeket kialakítják. A három nagyvállalatot érintő közös, illetve az egyes vállalatok egészét érintő kérdésekben a választásokig átmenetileg a központi vezetőség és az elnökség gyakorolja a jogokat.

A központi vezetőség javasolja a területi szakszervezeti szervezetek, hogy ahol a partner munkáltatónál szervezeti szétválás (távközlés, posta stb.) következik be — egy igazgatóság helyett kettő — az szb és a bizalmitestület jog- és hatáskör gyakorlását a kialakuló új szakmai szervezethez igazodóan működtesse.

Ennek értelmében a mindkét igazgatóságot érintő témáknál célszerű a testületeket változatlan formában működtetni. Amennyiben azonban olyan témát tárgyalnak, amelyik csak az egyik szakmai területet érinti, úgy a jog- és hatáskör gyakorlását a testület azon tagjai végézzék — a megfelelő tagozatok képviselőivel kiegészítve —, akiket érint.

Z. O.

Balatonfüred, 1989. november 25—26.



Megszűnt a bérlemaradás

A balatonfüredi tanácsko-
zás követelésként fogalmaz-
ta meg a bérlemaradás át-
szervezés előtti megvalósítá-
sát. Csak ebben az esetben
látta megvalósíthatónak a
posta átszervezését.

A postaforgalom területén
a bérlemaradás megszünte-
tésére — a szeptember 8-iki
határozatot megerősítve —
egyszeri minimum 25 százalé-
kos bérintézkedést tartot-
tak szükségesnek.

A távközlési dolgozóknál
is elengedhetetlen feltétel-
ként fogalmazódott meg a
bérlemaradás felszámolása
és az igen jelentős struktúra-
váltást elősegítő, együttesen
legalább 20 százalékos bér-
fejlesztés.

A bérkövetelést azóta a
döntésre jogosult Országos
Érdekegyeztető Tanács
megtárgyalta, s döntött a bé-
relmaradás 1990. január
1-jével történő megszünteté-
séről. A tanács döntését
megalapozó előterjesztés
szerint az átlag 20 százalé-
kos adózatlan bérfejlesztés
differenciáltan oszlik meg az
alaptevékenységek között,
mégpedig:

— postaforgalom 22 szá-
zalék,

— távközlés és műsor-
szórás 17—17 százalék.

A Magyar Posta szakmai
vezetősége ígéretéhez híven
áttekintette az éves terv vár-
ható teljesítését. Kedvezően
alakul a Magyar Posta telje-
sítménye, amely fedezetet
nyújt — még az idén végre-
hajtható — újabb 3 százalé-
kos adózatlan bérfejlesztés-
re.

A két döntés végrehajta-
sának együttes eredménye:

- a postaforgalom terü-
letén 25 százalékos,
- a távközlés és a mű-
sorszórás területén 20—20
százalékos bérfejlesztési le-
hetőség.

Ezzel az eddigi bérlema-
radás felszámolódik.

A harc azonban folytató-
dik az 1990. évi bérfejleszté-
sért. Az új vállalatok és a
szakszervezet béralkujában
kell elérni, hogy a 10 éves
távközlésfejlesztési program
megvalósításához elenged-
hetetlenül szükséges bérfej-
lesztést adják meg a dolgo-
zóknak. Emellett küzdeni
kell, hogy a postaforgalom-
nál ne termelődjön újra a
bérlemaradás.

A Postások Szakszervezetének Központi vezetősége, vala-
mennyi postás dolgozó nevében (képvisele Gricserné Hesky Eni-
kő főtitkár) és a Magyar Posta jogutódvállalatai, a munkálta-
tók nevében (képviseleők a kinevezett vezetők) a postás dolgozók
élet- és munkakörülményeiről az alábbi

megállapodást

- kötötték.
1. A képviselők egybehangzóan elismerik, hogy a jogutód vál-
latok létrehozásának feltétele azok működőképességének megte-
remése.
 2. Megállapodnak abban, hogy az új vállalatok indulásánál a
működőképesség feltételeit úgy határozzák meg, hogy megfelelő fog-
lalkoztatási biztonságra, bérre és bázisszintű szociális ellátásra is
fedezetet nyújtsanak.
 3. A felek tudomásul veszik, hogy a Magyar Posta Kollektív
Szerződésében megfogalmazott juttatások — mint szerzett jogok —
a jogutód vállalatoknál dolgozó valamennyi postás dolgozónak
munkavállalói jogon jár, melynek igénybevételét változatlan tartal-
ommal biztosítják. Ennek érdekében a kollektív szerződés hatályát
1990. XII. 31-ig meghosszabbítják.
 4. A munkáltatók képviselői magukra nézve kötelezően vállal-
ják, hogy a vállalatoknál dolgozók foglalkoztatási biztonságát az
átszervezés idején az MPK 1116/1989. számú központi utasításban
foglaltak szerint rendezik.
 - Az átszervezés során a 3. pontban megjelölt időpontig vállal-
ják, hogy:
 - a felszabaduló munkaerő foglalkoztatása iránt — a dolgozó
végzettségére és képzettségére figyelemmel — a jogutód vállalatok,
akár egymással történő egyeztetés kapcsán is, intézkednek;
 - a dolgozó munkaviszonyát csak akkor mondják fel, ha iga-
zolható módon alkalmazására azért nem került sor, mert a feljárn-
lott munkahelyet, illetve munkakört a dolgozó nem fogadta el. Kívé-
telt képez az az eset, amikor a dolgozó munkaviszonyának meg-
szüntetésére alkalmatlanság miatt kerül sor.
 5. Az utódvállalatoknál történő minden, a tevékenység korsze-
rüsitése kapcsán szükségessé váló jelentősebb átszervezési intézke-
dés megtétele előtt a munkáltatók és az illetékes szakszervezet a fog-
lalkoztatás körébe tartozó kérdésekben külön megállapodást köt-
nek.
 6. A Magyar Posta képviselője vállalja, hogy a kft.-k alapí-
tása során mint alapító kötelezően előírja — e szerződésben
megfogalmazottakat — a kft.-k felé, azzal, hogy a munkavállaló-
kat érintő élet- és munkakörülményeikről vállalatonként kü-
lön megállapodásban rendelkeznek.

Budapest, 1989. november

Gricserné Hesky Enikő főtitkár	Valter Ferenc távközlési vezérigazgató
Köteles Zoltán elnök-vezérigazgató	Kertész Pál posta-vezérigazgató
	Bugyi József műsorszórási igazgató

Lényeges változások a szovjet szakszervezetekben

Az 1989-es év és a következő
esztendő első hónapjai nem-
csak hazánk szakszervezeti
mozgalmában rendkívül jelen-
tős időszak, hanem a Szovjetu-
nióban is. Ahogy mi is számve-
tést készítünk az elmúlt évek
munkájáról, s határozunk pro-
gramunkat illetően, szovjet kol-
legáink is ezt teszik a pereszt-
rojka jegyében.

A szakszervezeti beszámoló-
si, választási időszakban milyen
kérdések, témák közé csoporto-
sítja mondanivalóját a Szovjet
Hírközlési Dolgozók Szakszer-
vezetének Központi Vezetősé-
ge, melyek azok a főbb problé-
mák, amelyek cselekvési egysé-
gük alapját képezik.

A szakszervezeteknél a múlt-
ban általánossá vált a problé-

mamentesség, a szakszervezeti
egységek teljes nézetazonossá-
ga gazdasági partnereikkel.
A dolgozók jogos észrevétele,
hogy a gazdasági vezetők és a
szakszervezeti bizottságok tag-
jai a legtöbb esetben a dolgo-
zók érdekeinek figyelmen kívül
hagyásával állapodnak meg
egymással. Ez az alapvető oka
annak, hogy minden szinten
igen nagy mértékben vissza-
esett a szakszervezetek tevé-
kenysége. Ehhez hozzájárult
még a szakszervezeti feladatok
elaprózása, hogy a szakszer-
vezeteknek mindennel kell foglal-
koznuk, és semmiért sem kell
felelősséget vállalniuk.

A központi vezetőség saját
munkájának gyökeres átalakí-
tását határozta el, felhagyva a

dolgozó kollektívák szempont-
jából másodlagos jelentőségű
témákat, a nem szakszervezeti
káderekkel való foglalkozást.

Ma feladatuknak a postai
dolgozók érdekeinek védelmét
tartják, mely kifejezésre jut a
bérezésnél, az anyagi ösztön-
zésnél, a munkavédelem gyöke-
res megváltoztatásánál, a szoci-
ális helyzet javításánál, minde-
nekelőtt a lakások elosztásánál,
az egészségügyi ellátásnál, és a
tagság testi és lelki fejlődésé-
nek segítségével.

Ezekben a témakörökben, a
gondokat nem lehet és nem
tudják azonnal orvosolni, ezért
szükségesnek tartják prioritá-
sok megállapítását, a felgyü-
lemlett problémák fokozatos
megoldását.

Most készítik elő és terjesztik
be az illetékes fórumra a sajtó-
termékek terjesztésére, kiküldé-
sére vonatkozó új javaslatukat.
Meg akarják oldani, hogy a pos-
tások kapjanak egy szabad na-
pot (ez vasárnapra van tervez-
ve) a terjesztésnél. A postai dol-
gozók jogos követelését támo-
gatva fordultak az állami szer-
vezetekhez azzal, hogy kapjon
jogot a posta az éjszakai és az
esti műszakban dolgozók részé-
re többletbér kifizetéséhez.

Kiemelt helyen foglalkoznak
a lakáskérdéssel. A jelenlegi öt-
éves terv három esztendeje
alatt egymillió négyzetméternél
is több lakás épült, s mintegy
20 ezer hírközlésben dolgozó
család számára tették lehetővé
lakáshelyzetük javítását.

Fokozott figyelmet fordíta-
nak a munkafeltételek javítá-
sára, különösen a biztonságos
munkafeltételek megteremtésé-
re. A munkavédelmi előírások
megsértéséért, a meglévő intéz-
kedések elmulasztásáért az
utóbbi három esztendőben
megközelítőleg 3 ezer gazdasá-
gi vezető ellen hoztak intézke-
déseket, 200 embert felmentet-
tek beosztásából, 88 embert pe-
dig bíróság elé állítottak.

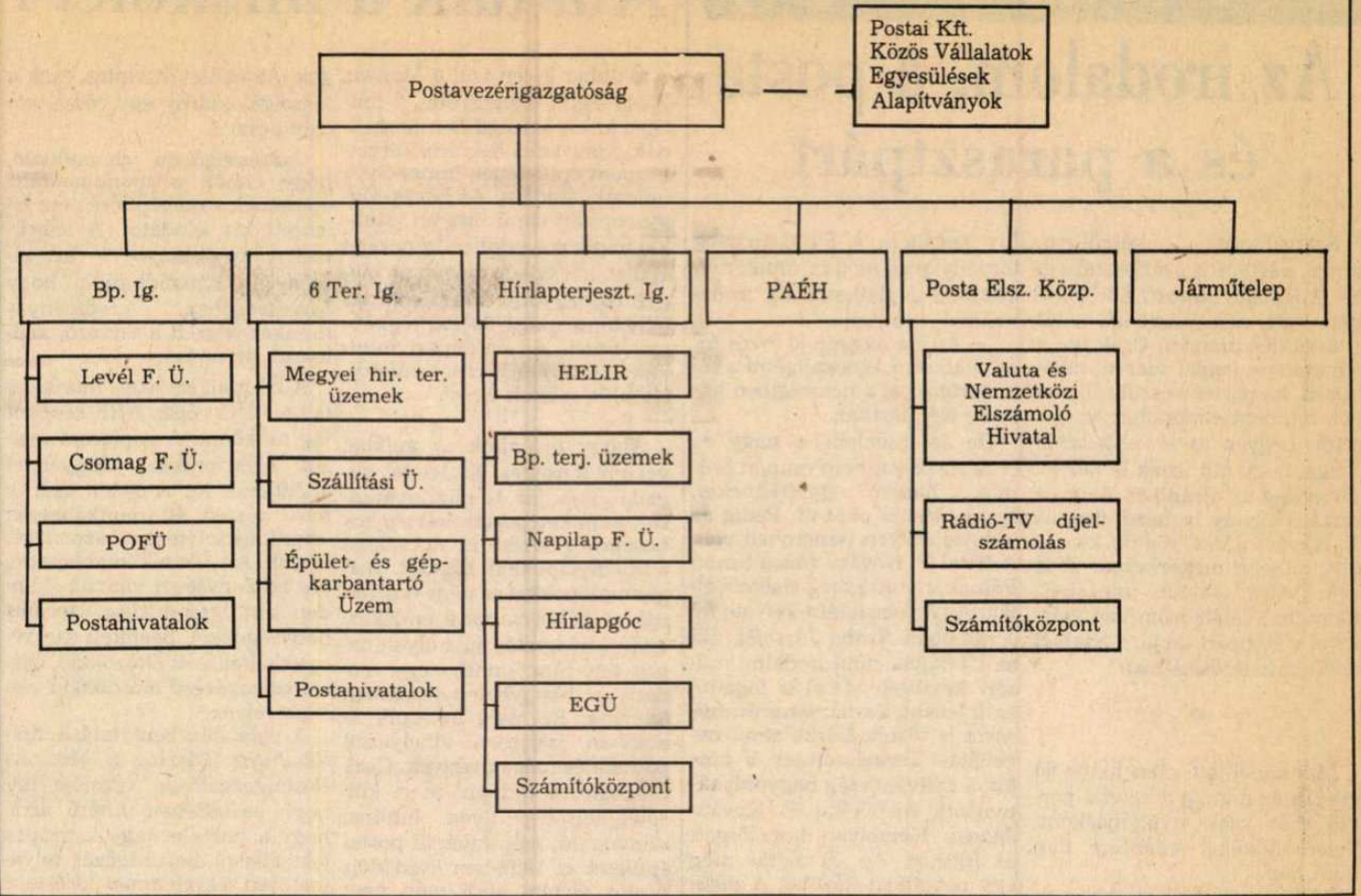
A központi vezetőség felada-
tai közé sorolja a törvényes jo-
gok betartását, s szükségesnek
tartja, hogy a szakszervezeti bi-
zottságok szélesebb körben él-
jenek ilyen irányú lehetőségeik-
kel, s meg kell követelniük a
vállalat vezetősége és a dolgo-
zók között kötött munkaszerző-
dések betartását. Amennyiben
a gazdasági vezetők az előírások
nem tartják be, közönyösek
a dolgozókat megillető jogok
teljesítésében, bürokratikus
módszerekkel irányítanak, visz-
szahívásukat kell kezdemé-
nyezni.

Végül mindenképpen emlí-
tést kell tenni a mozgalom bel-
ső életének, gyakorlatának vál-
tozásairól, változtatásairól. Ma
az a vélemény, s a gyakorlat,
hogy a „felettes” szakszervezeti
szervek ne utasítgassák a helyi
alapszervezeti bizottságokat,
hogy mikor ülésezzenek, mi-
lyen legyen a szervezeti struk-
túrájuk stb. Biztosítani kell az
önállóságot, feloldva minden
megkötést.

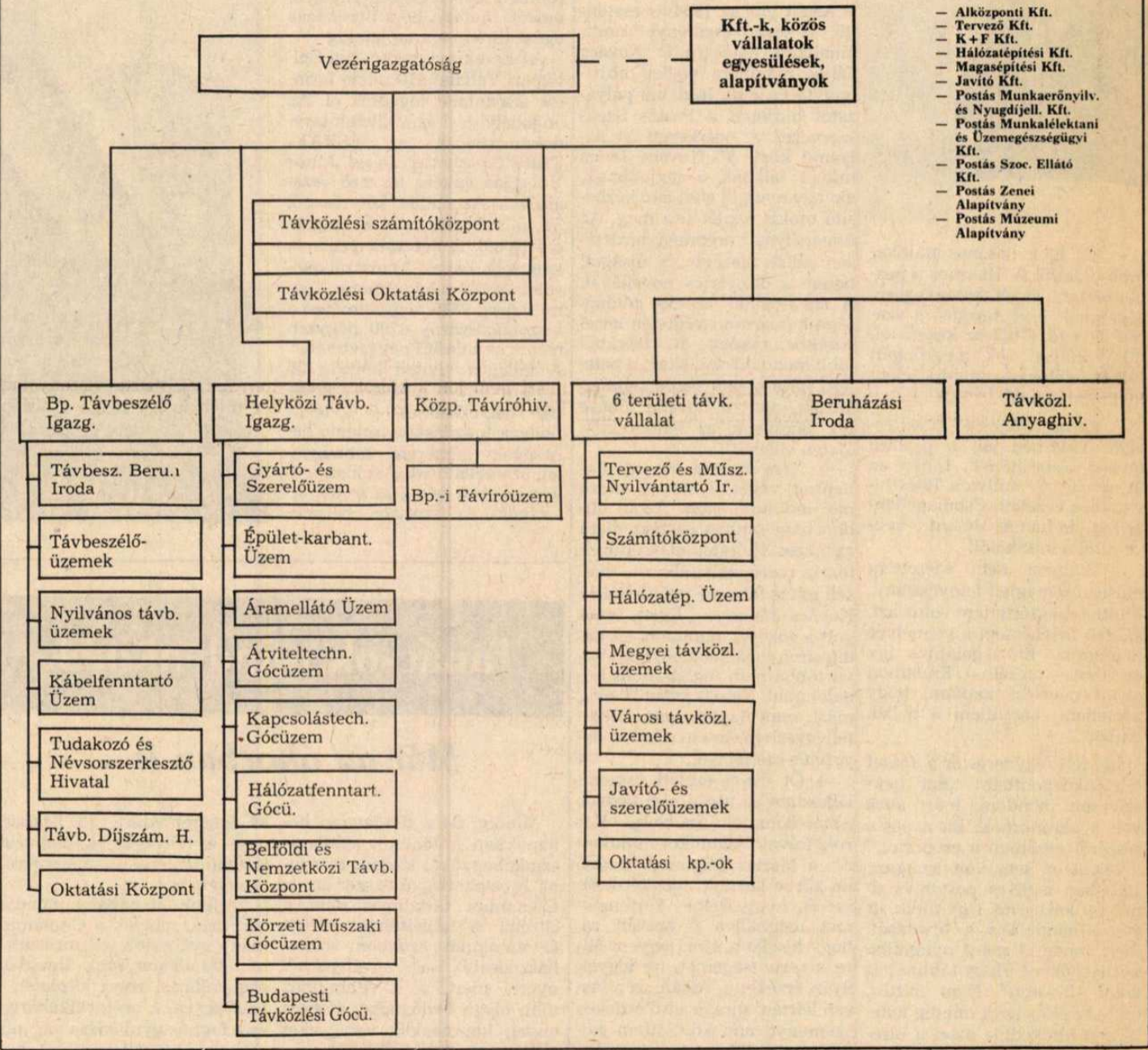
Úgy ítélik meg, hogy az elvi
döntések széles körű megvaló-
sítása a gyakorlatban, a szak-
szervezeti élet demokratizáló-
dási folyamatának egyértelmű
erősítését szolgálja, mely a to-
vábbi előrelépés fontos záloga.

S. Sz.

A Posta Vállalat szervezeti felépítése (Szervezeti struktúra továbbfejlesztés 1990. január 1-jét követően)



A Távközlési Vállalat szervezeti felépítése



Az irodalom, a posta és a parasztpárt

Szabadkozni készültem, amint vártam a szerkesztőségbe P. Kovács Jánost. Zűrös napom volt, nem jutott idő a túl hosszú diskurzusra. Csak hát a riportalany joggal szereti, különösen, ha portré készül róla, ha sok mindent elmondhat az életéről. Legyen az a szerkesztők dolga, hogy mit írnak le belőle, mi marad az újságban. Aztán a szikár, vékony bajuszú, fiatalos P. Kovács János rögtön kisegített, mielőtt megérkezett. „Túl sok időm sajnos nincsen”, mondta. „Találkozóm van valakivel a Néppárt lapja, a Szabad Szó szerkesztőségében.”

*

Munkából jött, mert hiába 66 éves, még mindig dolgozik, persze már csak nyugdíjasként. Telefonfülkéket ellenőriz nap mint nap.



— Ez igen hasznos munka, több oldalról is. Hasznos a posta számára, és jót tesz az egészségemnek is a mozgás, a szabad levegő. Csak az keserít el, hogy milyen sok megrongált fülkét találok — mondja jelenlegi munkájáról.

P. Kovács János 47 évvel ezelőtt, 1942-ben jött a postára távirat-kézből. Innen az út néhány év múlva a 70-es hivatalhoz vezetett. Csomagellenőrző lett, de hamar elment a kedve ettől a munkától.

— Nagyon nem szerettem mások csomagjait felnyitogatni. Mintha megsértettem volna azt, akinek belenéztem a személyes holmijába. Én legalábbis így éreztem — meséli —. Én otthon olyan nevelést kaptam, hogy tiszteljem, becsüljem a másik embert.

Így lett fegyveres őr a József telefonközpontban: „Ezt nem szíviesen mondom, mert ávós volt a parancsnok. Én a posta részéről vezettem a csoportot.”

Mivel ez sem volt az igazi, 1953-ban a 62-es postahivatalnál lett kézbesítő. Úgy tűnik, itt végre megtalálta a hivatását, mert innen is ment nyugdíjba kézbesítőként. Hogy többre lett volna hivatott? Nem biztos, hogy az embernek mindig felfelé kell törekednie azon a bizonyos ranglétrán. Főnöke többször is invitálták magasabb posztokra, de ő mindig nemet mondott. Munkáját kétszer is Munka Érdemrend kitüntetésel ismerték el, ám mindvégig kitartott a kézbesítés mellett, a „Csillagok utcája” mellett, ahogy ezt nevezte egy írásában a Postás Dolgozóban is.

— Sok híres és nagyszerű ember lakott arra, ahol kézbesítettem. Nagyon szerettem az embereket, és ezért nagyon élveztem a munkámat is. Én mindig tudtam a gondjaikról, örömeikről, együtt bankódtam és lelkesedtem velük. Igazán szépnek éppen ezt találtam a munkámban — mondja hivatásáról.

*

— Apámnak csak öt hold földje volt, hogy is mentem volna a Kisgazda Pártba. No meg engem Veres Péter, Szabó Pál, Illyés Gyula írásai lelkesítettek.

Így kerültem a Parasztpártba törvényszerű módon, amikor elkezdtem foglalkozni az irodalommal — meséli.

— És ma nagyon jó érzés újra találkozni, elbeszélgetni a régi barátokkal a nemrégiben létrejött Néppártban.

De az irodalom, a nagy és örök szerelem nem csupán örömet, hanem gyötrelmeket, szenvedést is okozott. Pedig az indulás milyen reményteli volt. A fiatal P. Kovács János Szabó Pálnak mutatta meg első novelláit. Az ő javaslatára kereste fel a rádióban Szabó Józsefet, aki az Új hajtás című irodalmi műsört készítette. Ő el is fogadta az írásokat, és hamarosan műsorra is tűzték Barka című novelláját. Természetesen a közlés, a nyilvánosság nagyobb aktivitásra ösztökölte P. Kovács Jánost. Komolyan hozzáfogott az íráshoz. Az Új hajtás még egy novelláját közölte. A pécsi Jelenkor irodalmi pályázatára beküldött írásával pedig második díjat nyert. Ám itt már nem volt felhőtlen az öröme. „Bizonyos részletek miatt” a lap nem közölte a saját maga által díjra érdemesített pályaművet.

Aztán jött az 1964-es esztendő, és olyan eseményt hozott, amelynek hatására P. Kovács János majdnem végleg abbahagyta az írást. Irodalmi pályázatot hirdetett a Postás Szakszervezet. A beérkezett 54 pályamű közül P. Kovács János művét találták a legjobbnak, aki egy nyugdíj előtt álló kézbesítő utolsó napját írta meg. Az ünnepélyes eredményhirdetésen adták kezébe az újságot, benne a díjnyertes novellával. A mű írójának büszke boldogsága hamarosan végtelen keserűségbe csapott át. Írásából több mondatot kihúztak, a befutó három sort pedig teljesen átirították, mert a novella főhőse így búcsúzott az emberektől: „Isten veletek!”

— Nem vártam meg az ünnepség végét, könnyes szemmel indultam haza. Aztán otthon bánatomban összeszedtem az összes kéziratomat és eltűztem a cserépkályhában — meséli ma is fátalos tekintettel P. Kovács János. — Égett, lobbogott a sokéves munkám, én pedig sírva fogadkoztam, hogy soha többé nem foglalkozom irodalommal. Nem is írtam 20 évig mást, csak naplót. Igaz, abban feljegyeztem életem minden nevezetes eseményét.

— Öt évvel ezelőtt összetalálkoztam az utcan régi kedves ismerőssémmel, Szakonyi Károly íróval. Valamikor mindketten a Mórész Zsigmond irodalmi körbe jártunk; megkérdezte azt is, hogy írok-e. Történetemet meghallva ő beszélt rá, hogy kezdjem újra, tegyem fel a sértettségemet, ne legyek ilyen érzékeny. Aztán szép lassan leírtam újra az első érdekes eseményt, ami körülöttem zajlott, majd fölkerestem írásaimmal a Postás Dolgozó felelős szerkesztőjét. Ő kezdte el újra közölni írásaimat, szám szerint eddig tizenhétet. Azóta kért már írást a Szabad Föld és most a pártom lapja, a Szabad Szó is. De mindig bátorítalak ember voltam. Gyűjtöm még hozzá a bátorságot, hogy írást vigyek oda.

Különös sors P. Kovács Jánosé. Már az sem szokványos, hogy végig kitartott a kézbesítéskor mellett, pedig lehetett volna valamilyen vezető is. Aztán itt ez a furcsa „irodalmi pályafutás”, amelynek nagyobbik része hallgatásból állt. És mégis, búcsúzóul ezt mondja: — Ne higgye, hogy másként csinálnám, ha újrakezdeném az életemet. És biztosan újra postás lennék, még az írásaim is a postáról, a postásokról szólnak. Ez volt az életem, és nem bántam meg semmit.

Áts

Átadták a miskolci régióközpont épületét

Október 31-én volt a Magyar Posta egyik legnagyobb, 2 milliárd forint összegű beruházásának, a miskolci belvárosi régióközpont épületének ünnepélyes műszaki átadása. Az Észak-Magyarország című megyei politikai napilap szerint az impozáns épület köcsipkéi mögött a megye legnagyobb középülete található, a maga 76 000 légköbméterével. Az építőipari munkák 410 millió forintos ráfordítással készültek el.

Ahogy belépünk az aulába, valami fenséges, tiszteletet sugalló érzés jár át mindnyájunkat, s minket, postásokat a jogos büszkeség érzése is. A csillogó márványlapokkal burkolt, magas oszlopokkal és négy emeletnyi — páholyosokra emlékeztető — üvegtetős aula olyan hatást tett rám, mintha egy modern hangversenyteremben lennék. Ezt még fokozták az aulában ízlésesen elhelyezett pálmák és más növények. Csak csodálkozni tudtam, mert külsőleg-belsőleg ilyen európai színvonalú, szép kiviteli postai épületet az 1937-ben kezdődött postás életem alatt még nem láttam. A családiasnak mondható ünnepséget Krajcsóvics János beruházási osztályvezető nyitotta meg, aki néhány közvetlen bevezető mondat után — ünnepi beszéd helyett — a teremben levő tévé képernyőjén, videón mutatta be a beruházás egész történetét napjainkig.

Az Észak-magyarországi Építőipari Vállalat 410 millió forintos árajánlatát fogadták el. Az engedélyezési és a kiviteli tervdokumentációt az ÉSZAK-TERV készítette, Dézsi János Ybl-díjas építész tervező vezetésével. Az épület két részből áll, a műszaki és a kiszolgáló szárnyból. A két szárnyat aula kapcsolja össze. Az összalapterület 14 682 négyzetméter, üzemi szárny 9325 négyzetméter, a kiszolgálószárny 4790 négyzetméter, az aula 567 négyzetméter. A fajlagos kiviteli költség 28 E Ft/m² lett. A műszaki szárnyban helyezkednek el a technológia fogadására szolgáló helyiségek (gépterem, hibaügyelet, áramellátó stb.). A kiszolgálószárnyban pedig az iroda, kiszolgáló és szociális helyisé-

gek. Az épület ötszintes, csak a kiszolgálószárny egy része van alapincézve.

Összességében elmondható, hogy ennek a monumentális épületnek a megépítése nem jelentett kis feladatot. A létesítményt megtekintve — azt hiszem — kimondhatjuk, hogy összességében eredményes munkát végzett a tervező, kivitelező, beruházó.

A központ szerelési munkálatait a BHG végzi. ARF központ fog működni. A gépterem mellett elektronikus felügyeletet alakítanak ki. A keleti szárny felső részén 40 munkahelyen interkapcsolóterem szerelését végzik. A tetőn a klímaberendezés hűtőegységei vannak. Minden szint igen modern szociális helyiségekkel, beépített szekrényekkel ellátott öltözőkkel, ízléses csempézésű mosdókkal van felszerelve.

A videofilm bemutatása után Sztahura László, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője ünnepi beszédében kitért arra, hogy a posta e nagy, országos jelentőségű beruházását folyamatosan figyelemmel kísérte a megyei és városi sajtó, valamint a körzeti rádió. Értékelte, hogy



Sztahura László, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője méltatja a beruházás jelentőségét

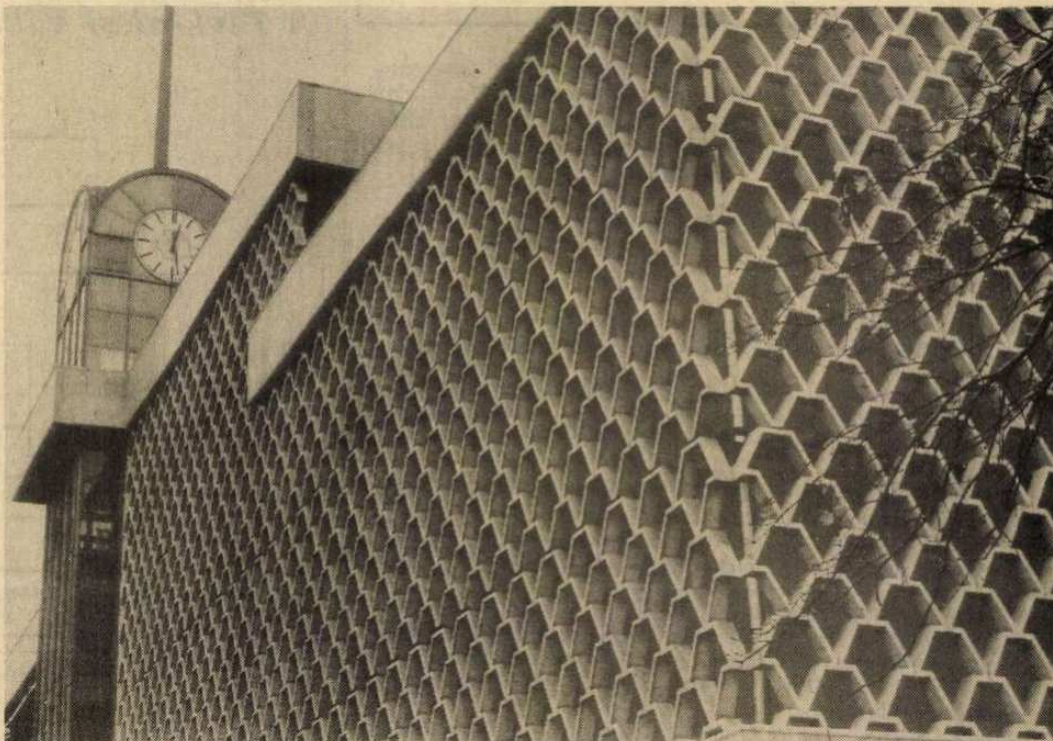
mind a tervezők, mind a kivitelezők és beruházók átlagon felüli munkát végeztek. Külön kiemelte a kivitelező ÉÁÉV munkáját, amely az eredetileg megállapított határidő előtt adta át az épület egyes részeit, s így a BHG megkezdte a szerelési munkát.

Szerény véleményem szerint ez az épület legalább fél évszáz-

adig szolgálhatja a távközlés európai szintű fejlesztésének lehetőségeit. Természetesen 1990. IV. negyedévig — míg a szerelés elkészül — a telefonszolgálat lényeges javulására várni kell.

De ezt már, ahogy mondani szokás: guggolva is kibírjuk.

Horváth Dezső



Tanácsok mindenkinek

Már az ókorban is...

Mindig, de a téli-tavaszi hónapokban különösen ajánlatos csipkebogyóból készült teát inni. A csipkebogyó tizszer annyi C-vitamint tartalmaz, mint a citrom. A tablettában szedett C-vitaminnál azonban sokkal hasznosabb a növényekből nyert, mert a C-vitaminhoz több olyan biológiai értékes anyag kapcsolódik, amelyeket szervezetünk jól hasznosít.

A vadrózsabokor élénkpiros színű átlátszó, a csipkebogyó (népiesen hecsedli) egyik leghatásosabb gyógynövényünk. A C-vitaminon kívül még más, rendkívül értékes anyagokat is tartalmaz: cukrot, pektint, gyümölcssavakat, magnéziumot, vasat, sok meszet, illó- és zsírosolajat, cseranyagot, nyomokban A-, B₁-, B₂-, K- és P-vitaminokat.

E gyógynövényt már az ókori népek is nagyra értékelték, és többféle betegség gyógyítására használták. Varázserőt tulajdonítottak neki négy évszázaddal ezelőtt, amikor foghúsvérzés ellen ajánlották.

Nagy magnéziumtartalmi miatt is igen értékes a csipkebogyó. A magnéziumnak fontos szerepe van a szív- és vérkeringési betegségek gyógyításában, serkenti a gyomornedvek működését, értágító hatású, csökkenti a vérnyomást, nyugtatja

az idegrendszert. Jó háziszser vese- és hólyagbajok, bélhurut, hörghurut, epe- és májzavarok esetében is.

Térjünk ki néhány mondatban arra, melyek a C-vitaminhiány gyakoribb jellemzői: fáradékonyság, álmatlanság, fejfájás, rossz közérzet, a kötőhártya, a szájnálkahártya és a foghús gyulladása vagy érzékenysége, étvágyhiány.

Mennyi C-vitaminra van naponta szüksége a szervezetnek? A csecsemő napi szükséglete 20, a gyermeké 25, felnőtté 50—75, sőt optimálisnak 125 mg tekinthető. Természetesen fertőző betegségekben, terhesség, szoptatás, erős fizikai terhelés esetén a szükséglet nagyobb. Több C-vitaminra van szükségük az idősebbeknek is. Érdekeséggé említhető, hogy több C-vitaminra van szükség a dohányos embernek is, mivel a kutatóorvosok megállapításai szerint minden cigarettában kb. 25 milligramm C-vitamin bont le.

A csipkebogyót sokféleképpen fogyaszthatjuk: teát, lekvárt, szörpöt, bort, mártást, levest készíthetünk belőle. Keverhetjük az áttört csipkehúst joghurtba, kefirbe, ásványvízbe; ezek édesítésére mézet használunk.

Csipkebogyóital elkészítése: a csipkehúst megmossuk, jó meleg vízzel leöntjük (egy csésze italhoz egy evőkanál csipkebogyót számítunk), és 8-10 órát állni hagyjuk. Áztatás után a meglágyult csipkehúst sűrű szövésű műanyag teaszűrőn áttörjük, a levelét hozzáadjuk, és mézzel édesítve fogyasztjuk. Ha melegen akarjuk inni, akkor a lét forrósítsuk fel a kívánt hőfokra, de forralni nem szabad, mert elveszti C-vitamin-tartalmának nagy részét.

Csipkebogyóleves készítése: vajból és lisztből világos rántást készítünk, kevés vízzel felen-gedjük, felforraljuk, ízesítjük cukorral vagy mézzel, egy-két szelet citrommal, pici sóval. Ha elvettük a tűzről, hozzáöntjük az előzőleg beáztatott és áttört csipkehúsmasszát és levét.

A csipkebogyóhús áttört sűrűjét a kozmetikában pakolásra is felhasználhatjuk. Egy evőkanál péphez adjunk egy tojássárgáját, kevés tejszínt, keverjük össze, majd a masszát kenjük fel a letisztított bőrre.

Az ajkak otthoni kozmetikája

Az ajkak szépsége a nő egyik leghatásosabb vonzereje. Ha sokáig meg akarjuk őrizni ajkaink üdőségét, többet kell törődnünk ápolásával.

Egyik legfontosabb tanácsunk: soha ne feküdjünk le ruzsos szájjal! Nemcsak azért, mert egy idő múlva az ajkak bőre petyhüdtté válik, hanem azért is, mert érzékenyebb bőrrüknél gyulladást is okozhat. Ezenkívül esztétikai szempontból sem előnyös látvány egy ruzsos ajakkal lefekvő nő, mert messziről elárulja, hogy elmulasztotta a legegyszerűbb esti kozmetikai teendőt: a mosakodást.

A ruzs eltávolítására zsíros lemosókrémet vagy arclemosót használjunk! Az ajkak megtisztítása után bőrtápláló krémmel kenjük be a bőrt! Ne feledkez-

zünk meg a száj körüli bőr gondos krémezéséről se, mert megfelelő kezelés hiányában a száj körüli ráncok is hamar előjönnek.

A vértelen, sápadt ajkak vér-ellátását megjavíthatjuk, ha naponta egy percig masszírozzuk puha fogkefével vagy dörzstörülközővel. Utána kevés mézzel kenjük be az ajkak bőrét, néhány percig hagyjuk rajta, majd hideg vízzel mossuk le és krémezzük be!

Nagyon rossz szokás, ha az ajkakat nyelvünkkel gyakran megnedvesítjük. A nedves bőr különösen szeles, hideg időben kicserepesedik, a bőrön apró, szabad szemmel nem látható repedések keletkeznek, ezért könnyen fertőződhet.

Fási Katalin

Vékony arcú, szőke hajú tizenhét éves legény volt *Paprikás József*. 1943-ban jött Budapestre. A Főpostán dolgozott, táviratot kézbesített.

Éjszaka álmában otthon járt az Aranyhegyen, a házuk előtt... Testvérei szaladtak elébe. Boldog volt, hogy látta őket. Zörejt nyilalt a lelkébe, s az értelmére rögtön ébredett. Nagyot szusszant, pillait lassan felhúzta, és kesergett.

— Kedves álom, de hamar elhagytál.

Oldalra fordult. Az ablakon szürke homály látszott. Fejére húzta a takarót és gondolataiba mélyedt. Ez az első karácsony, hogy távol van a szüleitől, testvéreitől. Kegyetlen vasmarok szorította a mellét. Nagyot sóhajtott: hazamenni, most? A postán ilyenkor a kézbesítőnek szabadság csak kivételes esetben... Nem volt türelme tovább feküdni. Az alagsorban a picike konyhában vastag gőz és kellemes ételillat lebegett. Mária néni hajnal óta szorgoskodott. Az ünnepekre készítette a finom ételeket. A tűzhely előtt topogott, ellenőrizte a sült kalácsok pirosságát. Amikor ki egyenesedett, megkérdezte az albérlőt:

Karácsony

— Jóska, maguknál Alapon mit szoktak enni karácsonykor?

A fiatalember az ajtó melletti sámlin ült és olvasott. A kérdésére fölemelte tekintetét, s hosszan nézte a fehér hajú öregasszonyt, sorakoztatta a gondolatait, s aztán mondta:

— Szenteste napján családunk kétszer eszik. Délben bablevest és túrós gubát, este pedig halételeket, halászlét és rántott halat. Vacsora tíz óra után van. A család ekkorra érkezik haza a köszöntésből. Kis falunkban régi szokás, hogy az emberek ilyenkor énekkel köszöntik rokonaikat, barátaikat. Nálunk a karácsony este csodálatosan szép. Éneklés, muzsika és fényben tündöklő ablakok...

Elszorult a torka, s a tekintete befelé, a semmibe esett. Mélyről lélegzett, s fohászzkodott:

Ó, ha most szárnya nőne, de jó is lenne. Hazarepülne, haza az Aranyhegyre...

Mária néni megszólalt:

— Jóska, a postáról mikor jön haza? A kulcs miatt kérdezem. Este jön a lányom és az Éva unokám. Aztán megyünk az éjféli misére, a Teréz-tempomba.

A legény fölkapta tekintetét, pillanatig töprengett, s aztán kérdezte:

— Elmehetnek a Mária néniékkel? A postáról 11 óra itt hon lesznek.

A fehér hajú öregasszony mozdulatlanul állt, a szeme fénylett, s meleg hangon mondta:

— De jó lesz! Biztosan a lányom és az unokám is szívesen veszi, hogy velünk jön egy férfi!

A legény testén jó érzés hullámzott. Mosolyogva megköszönte Mária néni kedves szavait, s lelkében született egy gondolat: éjszaka, mikor a postáról megérkezik, beköszön, s aztán mondja:

— Dicsértessék! Meghallgatták az Isten ígértét?

Választ nem vár. Hangosan énekel: Mennyből az angyal, lejött hozzátok...

Behunyja a szemét, és haza gondol, az Aranyhegyre, oda a szülői ház fényes ablakára.

P. K. J.

Együtt nyugdíjasainkkal

Október 21., szombat délután, melengető napsütés. Ismerősöket kereső tekintetek. A soproni postásotthonban találkoznak a körzet kishivatalainak tegnapi és tegnapelőtti postásai. Akik annak idején a felfűzős áramkörökön hangról ismerték leginkább csak egymást, most ünnepősen és ráérősen lepednek egymás mellé a szépen terített asztalokhoz.

Negyedik alkalommal találkoznak, és mindig gyarapodik a

létszám. Először elindulni, az a legnehezebb. Aztán már jó várni a meghívót, és jó elmenni, megtalálni azt, ami összeköt... felfűzős áramkör hiány.

Meleg köszöntő szavak. A szakszervezeti titkár adja át a dolgozók jókívánságait... és kér... A nagymamák és nagyapák meséljenek és tanítsanak: A régi szabályokra, értékekre, türelemre, szeretetre, megértésre, az otthon és mun-

kahely rendjére, okos takarékosságra, a másik ember tiszteltetésére, a megbízhatóság tekintetelyére... ahogy őket tanították.

Az idén nyugdíjassá vált Kántor Miklósnét, Holler Lajosnét, Prickler Mátyásnét nem búcsúztatjuk, hanem köszöntjük virággal. Jó pihenést kívánunk, minél több napsütést!

Halász Józsefné

Miskolci mozaik



A postaigazgatóság új üzeme-gészségügyi központjában a közelmúltban önkéntes véradást tartottak. A két napig tartó akció során 160 postás dolgozó 60 liter vérral tett tanúbizonyságot önzetlen áldozat- és segítőkészségéről. A jó szervezőmunkáért elismerés illeti dr. Márai Ferencnét, a Vöröskereszt postás alapszervezetének titkárát.

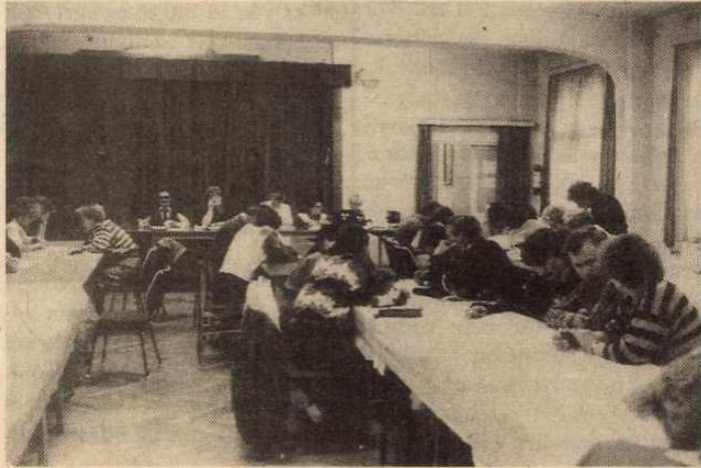
A miskolci önkéntes véradók példája bizonyítja, hogy ez a nemes segítőkészség — mely minden bizonnyal emberi életet megmentését teszi lehetővé — nem a felbomlott szocialista brigádállalások gyakorta alkalmazott eredménye, hanem emberszeretetből fakadó, minden előírástól és megkötöttségtől mentes, önkéntes áldozatvállalás. Röviden talán így is mondhatnánk: ember az emberért.

*

Az igazgatóság területén a kisnyugdíjasok részére 600 000 forint segélyt osztottak szét az alapszervek, mérlegelés alapján, személyenként 500 forinttól 1000 forintig terjedő összegben.

*

Novemberben az igazgatósági törzs-szb nyugdíjasai részére hangulatos találkozót rendezett.



színvonalasabb szolgáltatást nyújt.

*

A miskolci postaszervek munkavédelmi vetélkedője a postás dolgozók munkavédelmi ismereteinek felrússítását és gyarapítását szolgálja. A postaszervek 3-3 fővel vesznek részt a vetélkedőn, amit tesztlapok kitöltése útján értékelnek ki. A tesztlapokon általában 15 kérdés szerepel. A helyes válaszok megjelölésére, illetőleg válasszegadásra mintegy 10 perc állt a csapatok rendelkezésére. Az eddigiek során a szervezésben kitűnt a Miskolc 1-es postahivatal 13, Miskolc 23-as postahivatal pedig 7 csapattal. Miskolc 1 hivatalnál az első három helyezett a hírlaposztály, a kézbesítőosztály I., valamint a felvételi csoport csapata volt. A 23-as hivatalnál a három győztes csapat sorrendben: az általános csoport, a felvételi I. csoport, valamint a pénzkezelők csapata.

A vetélkedősorozat fő szervezője Szőke Gábor, az igazgatóság munkavédelmi előadója. Munkájában segíti őt Horváth Sándor, a tszb mellett működő munkavédelmi bizottság vezetője. A vetélkedő lapzártaor még folyik. A végleges eredményről a későbbiekben beszámolunk.

— h. d. —

Új postaépület Szentesen



Az elavult, már évek óta életveszélyesnek nyilvánított, aládúcolt épületből végre korszerű postapalotába költöztek Szentes postahivatal és a távbeszélő-központ dolgozói.

A vizsgálat lezárult...

Meleg nyár volt, amikor a szegedi hálózatépítő üzem dolgozóinak meghívására Csongrád fővárosában jártam. Emlékeztetőül dióhéjban a lapunk augusztusi számában megjelent riport lényege: az üzemben kevés a munka, ugyanakkor alvállalkozókat alkalmaz és fizet az igazgatóság. A dolgozók keresete lényegesen csökkent az előző évihez hasonlítva. Meghallgattuk a HÁLÉP vezetőjét, szb-titkárát, az igazgatóság műszaki igazgatóhelyettesét, végül az igazgatótól megtudtuk, hogy vizsgálatot rendelt el a panaszok nyomán. A vizsgálat lezárult — tudta meg szerkesztőségünk. Irány tehát ismét Szeged!

Júliusban Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta szobájában nagy, ide-oda mozgó ventilátor enyhítette a hőséget. Most pedig nagyon jólesett a fűtőt, meleg helyiség. Igen csípősek a télhez közelítő novemberi napok.

Az igazgató vaskos dossziét tesz maga elé, de mondandója szűkre szabott.

A vizsgálat a HÁLÉP-nél arra terjedt ki, hogy mennyire biztosított és szervezett a munkaellátottság, a munka feltételei megvannak-e. Kapacitásfelmérést is végeztek. Megállapították, hogy 1989-re több tervet adott ki a távközlési osztály, különböző kapacitásigényekkel, és sok esetben hiányzott vagy a kivitelezési terv, vagy az engedélyezési terv, ami akadályozta a munkát. Vojnár László nyilatkozatában utalt rá, hogy az öt éves tervidőszakra kapott távközlés-fejlesztési keret elfogyott, jóval kevesebb lett a munka. Ezért kellett például győri szerelést vállalniuk.

Év közepén felmértük a távközlésfejlesztés helyzetét. Ennek eredményeként a szentesi és a bajai hálózatépítésre kapunk további hatvanmillió forintot, így ott folytatódhatott a munka. Az üzem tervteljesítése érdekében azonban egyébre is szükség van. A beruházási osztály nagy gondot fordít az önértős hálózatfejlesztés szervezésére. Jelenleg már 240 millió forint értékben van megkötött, illetve most tárgyalás alatt levő megállapodás. Jó partnerek és segítőtársak ehhez a községi tanácsok. Persze nemcsak ide, hanem jövő évi munkákról van szó.

— Milyen a HÁLÉP dolgozóinak hangulata? Javult-e?

— Győrből augusztusban jöttek vissza a szerelők, akkor

végeztek. Azóta saját területükön van munkájuk. A negyedik negyedére a kapacitás kétszerese van lekötve.

Tehát munkahiányra most nem panaszkodhatnak, ez nem lehet hangulatrontó. Sokat javult a távközlési osztály és az üzem közötti együttműködés. Koordinációs értekezlet van havonta, de ha a munkaszervezés úgy igényli, sűrűbben. A HÁLÉP belső munkavezetői értekezletén is részt vesz a távközlési osztály munkatársa, közvetlen segítségnyújtás céljából. Alvállalkozóknak munkát csak akkor lehet kiadni, ha a HÁLÉP vezetője írásban nyilatkozza, hogy nem tudják vállalni.

— Ezek tehát a vizsgálat jelenlegi, kézzelfogható eredményei. Sikert-e felderíteni az említett alvállalkozói számlacsalásokat?

— Erre a vizsgálatra egy külön szakértői bizottságot hoztunk létre, igyekezőn a pártatlanságot biztosítani. HÁLÉP-es tagja is van. Három konkrét ügyről van szó, az egyikben most közeledik befejezéshez a vizsgálat, a másik két témában folyamatban van. Hozzáteszem, hogy rendkívül nehéz, bizonyos technológiáknál lehetetlen az utólagos ellenőrzés.

A vizsgálatok időzítése — nem lehetnek róla — nem a legjobb volt, mivelhogy átszervezés előtt állnak, s az intézkedési jogkörök megváltoznak január elsejétől. Közeledvén az év vége, az ezzel kapcsolatos feladatok is sűrűsödnek. Ezért én is igyekeztem az igazgató minél kevesebb idejét lefoglalni. Búcsúzóul érdeklődtem, hogyan készültek fel a „válszóra”.

— Fontos, hogy az 1989-es mérleg lezárásáig legyen együtt a forgalom és a távközlés. A költségek feltételei megvannak, illetve meglesznek. A 45-ös épület — melyet a városi pártbizottság bérelt, de már kiköltözött — felújítás alatt van. Ezt a munkát meg kell gyorsítani, mert jövő év közepén ide akarjuk költöztetni az igazgatóság postaforgalmi részét. Korszerűsítésre szorul a 43-as épület is, sort kell rá keríteni. Az átszervezést úgy igyekezőnk végrehajtani, hogy kulturált munkahelye legyen mindenkinek, hogy nyugodt légkörben dolgozzanak. Mindezt nagyon fontosnak tartjuk, de a legfontosabbnak azt, hogy szolgáltatásaink zavartalanok legyenek, még néhány hétre se érezze meg a lakosság a postai átszervezést.

Örültem, hogy ismét sikerült találkoznom a HÁLÉP üzemvezetőjével, Thuróczy Zsolttal és Pancza István szb-titkárral.

Sok mindenről beszélgettünk, néhány dolog gondolatainkból.

— A posta struktúrájából következik az alapvető probléma, hogy az üzem hatáskörök hiányában önállóan. Augusztusban még úgy láttuk, hogy nem lesz munkánk, azután kiderült, hogy kétszeres a lekötöttségünk. A győri kihelyezés miatt néhányan kiléptek, azóta pótoltuk őket, sőt a hálózatépítés területén fejlesztettünk, tizenöt dolgozót vettünk fel, az igényeknek megfelelően, ahhoz igazodva. Növekedett az önértős hálózatfejlesztés, a lakosság fedezi a teljes költséget. Mindhárom megyében megindult ez a munka. Jövőre ez nagymértékben lekötő a kapacitásunkat, a bajai, szentesi postai beruházás mellett.

— Gondjaink, panaszaink felvetése óta történtek változások, van az üzem és a távközlési osztály között koordináció, és ami igen fontos, van munkánk. Amit hiányolunk, az az, hogy az üzemben nem adtak tájékoztatást a vizsgálat eredményéről.

— És a cikk augusztusi megjelenése után furcsa dolgok — enyhén szólva — is történtek. Az szb-titkárt telefonon megfenyegették, nyomdapestéket nem tűrő szavakkal. Valószínűleg ennek volt folytatása november másodikán, hogy a munkahelye melletti parkolóban autójának mind a négy kerekét „levegőtlenítették”. Ezekből a jelenségekből azt a következtetést lehet levonni, hogy valakinek — vagy valakinek — nem tetszett a gondok-bajok nyilvánosság elé tárása. Tettszik, nem tetszik, tudomásul kell venni mindenkinek, hogy a demokrácia erősödésével ez természetessé válik.

— Hogyan látják az átszervezés utáni jövőt? Mert az előrenézés a fontosabb.

— Az a határozott elképzelés, hogy a távközlés önállósulása után a műszaki végrehajtó szerveknél kft.-k jönnek létre, teljes önállósággal, önálló jogi személyként. Piaci viszonyok között kell dolgoznunk, megváltoznak az érdekeltségi viszonyok. A távközlési vállalat mint megbízó, az üzem mint vállalkozó lesz a színen. Reméljük, hogy az új helyzetben az anyagellátás is rugalmasabb lesz.

Egy év múlva mindannyian okosabbak leszünk...

Bánhidi Éva

Csak egy birkavacsoráról van szó?

A budapesti Kábelfenntartó szervezeti titkáráról tudtuk meg Üzem csak egy a sok üzem kö-

zül, dolgozó a föld alatti kábelhibák elhárítását, a fenntartást és a tmk-munkát végzik nehéz fizikai munkával, ha kell esőben, sárban is. Vezetők sokszor emberek — vezetők, dolgozók, még a legalapvetőbb szociális szolgáltatásokat, így az üzemi étkezést sem tudják megoldani számukra, hiszen Budapestnek szinte minden pontján dolgoznak a zömmel vidéki munkások. Van azonban az üzemnek egy szép, régi hagyománya, amely ha csak néhány órára is, de felvidítja ezeket a kemény munkához szokott embereket. Ez a hagyomány azonban mostanában veszélybe került. *Tánczos Páltól*, az üzem szak-

rendezvény megmarad az üzem életében, mert igény és szükség van rá. Már arra is gondoltunk, hogy idegen helyen, a Csokonai Művelődési Házban kellene megrendezni az estet. Az legalább haszon felszámítása nélkül állna a rendelkezésünkre. — Azért furcsa, hogy hogyan tud bánni egy hivatal, illetve annak néhány embere több száz postás dolgozóval.

Ami két éve még jól ment és hagyomány volt, azt ma alig lehet megvalósítani. Miért nem tud a hivatal valamit tenni azért, hogy 300 ember jól érezze magát? Hiszen ez lenne a feladata, segíteni, megkérdezni, hogy mit tehet a dolgozókért. Utólag sokan megkérdezték tőlem: — Te, Pali, mi volt ez? — Gyerekek, a Szociális Hivatal volt, semmi más!

kért, amit mi meg is adtunk. 14 dkg-os adagokkal számoltunk (ami a vendéglátásban emelt adagnak számít, hiszen az üzemi étkezésben 7 dkg húst számolnak egy adag ételhez) és így a teljes vacsora ital nélkül 80 forint lett volna. (Áraink természetesen tartalmazták azt a 70 százalékos rezsikulcsot, amivel dolgoztunk.) Még mindig próbáltunk megegyezésre jutni, elmagyaráztam, hogy az általa kért több mint 3,5-szeres adagokkal kalkulálva rendkívül magas lesz az ár. Ő azt mondta erre, hogy mivel igen kedvezményes áron tudta beszerezni a birkákat, még így is olcsó lenne a vacsora. Közöltem vele, hogy mindenképpen szükség van a vásárlási bizonylatra és az állatorvosi igazolásra, miszerint az állatok egészségesek voltak. Ő ezeket nem tudja megszerezni. Később azt kérte, hogy az ő emberük főzhesse az ételt. Én még ebbe is beleegyeztem, csak azt kértem, hogy igazolják, a dolgozó teljesen egészséges. Végül azzal álltak elő, hogy az udvaron, bográcsban akarják főzni a húst.

lősök mindenért. Tánczos Pál látszólag ezt is tudomásul vette, ezért volt meglepő, hogy dr. Bella elvtársnőhöz fordult.

— *A gond tehát csak az volt, hogy nem tudták igazolni a hús eredetét és nem volt állatorvosi igazolás?*

— Igen.

— *Ha ez mind megvan?*

— Akkor lebonyolítjuk nekik a rendezvényt; ha 50 dkg-mal kéri, akkor annyival.

— *És mennyi rezsiköltséget számolnak rá?*

— 70 százalékot, ez szinte semmi. Ennyi az üzemi étkezésben az a la carte rezsikulcs. Ebben az esetben nem kellene külön fizetniük a mosogatást, a felszolgálat, az elveszett fogyasztó, a terítők mosatását.

— *Úgy tudom, januártól már csak az Önök szervezésével lehet vacsorákat rendezni, mégpedig azért, mert a haszonkulcs révén ez jó jövedelme a hivatalnak.*

— A posta átszervezése miatt január 1-jétől minden szolgáltatást ki kell számláznunk. Ez minden egységet érinteni fog, nem csak a Kábelfenntartó Üzemet. Az elhangozhatott, hogy jövőre más-más feltételekkel szervezünk rendezvényeket. Ami persze nem jelenti azt, hogy ha igazolással együtt olcsóbb húst hoznak, azt nem vesszük figyelembe és nem arra kalkulálunk. A hivatal minden olyan lehetőséget megadott az üzemnek, amit megadhatott.

— *A hivatalnak tehát nem érdeke, hogy vacsorákat rendezzen? Nem keres ezen?*

— Ezen nem lehet keresni. A költségek még a rezsit sem fedezik. Nálunk 70 százalék a rezsikulcs, a Benczúr utcában 280 százalék. Jövőre is arra fogunk törekedni, hogy a postásokkal szemben nullszaldóval zárjunk, kifelé azonban kereskedelmi árakkal fogunk dolgozni, hogy a veszteségességünket csökkentjük. Előfordulhat, hogy megdrágulnak a rendezvények is.

Két éve kezdődött

— A múlt évben annak rendje és módja szerint elküldtük a megrendelőlevelet, ugyanúgy, mint eddig minden évben. Nem közvetlenül a Szociális Hivatal igazgatójával, vagy helyettesével tárgyaltunk, hanem a megfelelő előadóval. Tíz nappal a rendezvény időpontja előtt értesítést kaptunk, hogy dolgozóink — akik a krumplit főzték volna — csak egészségügyi könyvvvel mehetnek be az étkezde konyhájába. A húst a hagyományokhoz híven az üzem udvarán, bográcsban főzte volna *Kozák Sanyi*, az egyik szakácskodó kollégánk. A birkákat is magunk szereztük egy ismerős juhásztól, kedvezményes áron. Így minden évben önköltségesen rendezhettük meg a vacsorát. Amikor az érintett dolgozóinknak megszereztük az egészségügyi könyvet, akkor közölték velünk, hogy a kész ételt még melegíteni sem vihetjük be a konyhába, sőt evőeszközt és mosogatási lehetőséget sem kapunk, mert a húsról nincsen állatorvosi igazolásunk. Ha lett volna ilyen papírunk, akkor bevihettük volna, de csak úgy, ha ők főzhetik meg. Ebből nem kértünk, mi ragaszkodtunk a megszokott ízekhez.

— Összehívtam a szakszervezeti bizottságot. Mondom, fal-

ba ütköztünk, mi legyen most? Úgy döntöttünk, hogy önerőből is megszervezzük az estet, különben is már csak öt napunk volt hátra.

— Vettünk a boltban alufólia tányérokat, műanyag evőeszközt, a vacsorához. Mindez ötezer forintunkba került. Ha ezt segélyként osztjuk szét, jóval többet ért volna. Ráadásul használat után kidobtuk mindent, mert nem gondoltuk, hogy szükség lehet még rá.

— Az érdekes csupán az, hogy régen semmi akadály nem volt annak, hogy a konyhán melegítsük az ételt, még a mosogatót is használhattuk. El sem jutottunk a hivatal vezetőihez. 1988-ban azonban már maga az igazgató foglalkozott az üggyel. Kértem én, miért nem tette ezt már 87-ben is? Okot, tudtommal nem adtunk erre a viselkedésre, nem tudom miért tették ezt velünk. Végül még hamutartót sem adtak. Igaz, azt mosogatási lehetőséget sem kaptunk, mert a húsról nincsen állatorvosi igazolásunk. Ha lett volna ilyen papírunk, akkor bevihettük volna, de csak úgy, ha ők főzhetik meg. Ebből nem kértünk, mi ragaszkodtunk a megszokott ízekhez.

„Nem kértük a konyhát”

— Az idén — tanulva az előző év tapasztalataiból — már nem is kértük a konyha használatát, csak tányérokat, evőeszközöket, és más szükséges terítéket igényeltünk. És persze mosogatási lehetőséget. Telefonon kaptuk a választ: így nem megy, csak a Szociális Hivatal rendezheti a vacsorát. Csak ők adhatják a húst, ők főzhetik meg. Kezdetben még örültem is ennek, nem kell bajlódniunk a szervezéssel. Megkérdeztem hát, mennyiért számolnak el egy adag vacsorát. Nagyon meglepődtem, amikor 230 forint feletti összeget hoztak ki. Nem fogadtam el az ajánlatot. Gondoltam, nem sértek meg senkit, ha egy szinttel feljebb megyek. Így jutottam el dr. *Bella Máriához*, a Magyar Posta Központjába. Ő megértően fogadott, azt mondta, hogy ezt biztosan meg lehet oldani, hívjam fel két óra múlva *Gruber Istvánnét*, a Szociális Hivatal igazgatóhelyettesét. Ezt meg is tettem, s a következő választ kaptam:

— „Kedves Tánczos Úr, ha maga azt képzeli, hogy más lesz a helyzet, ha elmegy a Magyar Posta Központjához, akkor nagyon téved!” Nekem is van főnököm, remélem nem követtem el hibát azzal, hogy az ő főnökétől kértem segítséget. Ekkor

azonban már tudtam, hogy a kör bezárult, megint a Szociális Hivatalhoz jutottam el. Mondtam, hogy akkor nem kérünk semmit, majd mi magunk megoldjuk, tavaly is elboldogultunk valahogy. Búcsúzáskor még megtudtam, hogy a jövőben csak a hivatalon keresztül rendezhetünk vacsorákat.

— Feltenném a kérdést: a Szociális Hivatal van-e a dolgozókért vagy fordítva? Ezt végre el kellene dönteni valakinek. Főleg ilyen hozzáállás után.

Megint szakszervezeti ülés. Megszámloltuk mennyi pénzünk van, aztán irány vásárolni. Felkészülve a jövőre, ezúttal porcelán tányérral, fém villát vettünk, szükség lehet még rá. Ez a 200 tányér és villa szakszervezeti vagyon lett, mintegy 15 000 forint értékben. A melegítést a terem sarkában egy villanyrezsón oldottuk meg, kis részlemben. A mosatalt műanyag dézsákba gyűjtöttük, áthordtuk ide az üzembe, itt mosogattuk el hétfőn reggel a teakonyhában. Egyedül a büfé üzemeltetését engedélyezték, mi vettük meg a bort és a sört, és italméi engedéllyel önköltségi áron, haszon nélkül árusítottunk a büfében.

— Hogy a jövő mit hoz? Nem tudhatom. Annyi biztos, hogy a vezetők változhatnak, de ez a

Hogy a konfliktusról alkotott kép teljes legyen, megkerestük a Szociális Hivatal vezetőit is. Kérdéseinkre dr. *Pfléger Ernő* igazgató és helyettese Gruber Istvánné válaszolt.

— *Igazgató Úr! Önök csak rendezni kötelesek, vagy segíteni is azok szervezését?*

— Az a feladatunk, hogy mindent biztosítsunk. A leadott igények alapján ételek elkészítésétől egészen a lebonyolításig.

— *És ha valaki nem kéri az étel készítését, csak helyiséget, evőeszközt?*

— Csak akkor van erre lehetőség, ha olyan ételt szolgáltatnak fel, ami nem okoz fertőzést (szendvics, sütemény).

— *A Kábelfenntartó Üzem szakszervezete úgy érezte, hogy Önök már 1988-ban is gátolták a birkavacsora megszervezését!*

— 1988-ra visszamenően nem emlékszem. Azt tudom, hogy a konyha használatát kérték. Azt is tudom, hogy oda egészségügyi könyv nélkül még a saját dolgozóink sem mehetnek be. A mi konyháinkba csak az általunk beszerzett nyersanyagot lehet bevinni, más húst csak állatorvosi bizonyítvánnyal, szállítólevéllel engedünk be!

— *Állítólag 1988. előtt ez nem volt gyakorlat.*

— Hogy azelőtt mi volt, nem tudom. Lehet, hogy ők csináltak ilyet, de biztos, hogy nem a mi konyháinkban. Ez a Szociális Hivatal létesítményeiben mindig előírás volt.

— *Nem lett volna célszerűbb, ha egyszerre közlik a megrendelőkkel, hogy mi minden szükséges? Így az a nézet alakult ki, hogy mindig újabb kifogásokat keresnek!*

— Nyilván 1988-ban is úgy történt az egész, mint 1989-ben. Idén először poharakat, abroszokat kértek, amit én meg is ígértem. Az írásbeli megrendelés már teljesen mást tartalmazott. 1988-ban is feltehetően így volt. Nem tudom, nem emlékszem rá. Lehet, hogy nekik kellett volna időben megrendelni azt, amit akarnak.

— *Egészen 87-ig nem kellett önöket igazgatói szinten megkeresni, az ügy előadójával telefonon intézhették a megrendeléseket.*

— A Szociális Hivaltól csak írásbeli engedéllyel lehetett kölcsönözni vagy rendezvények lebonyolítását kérni. Tánczos Pállal csak 1988-ban kerültem kapcsolatba telefonon. Hogy korábban mit és hol rendezett, arról nincs tudomásom.

— *1988-ban tehát Önök nem engedélyezték a konyha használatát?*

— Már akkor sem engedélyeztük hús bevitelét a konyhára, és a Kábelfenntartó Üzem a saját hatáskörében oldotta meg a vacsorát — veszi át a szót az igazgatóhelyettes, majd így folytatja:

— Az az étterem különben sem erre a célra szolgál. Az egy munkásszálló étkezdéje. A postának van ilyen célra szolgáló létesítménye, ahol kulturáltan lebonyolíthaták volna az estet.

Hallgattassék meg a másik fél is!

— Eddig csak az idei panaszokról hallottunk, így a mai beszélgetésre csak a 89. évi ügyből készültünk fel — ragadjunk vissza a szót beosztottjától az igazgató.

— *Evőeszközöket miért nem adtak egyik esetben sem?*

— Idegen a konyha területére nem mehet be, ez közegészségügyi előírás.

— *És a tányérokat, evőeszközöket nem lehetett volna kikeríteni előre? Vállalták, hogy elmosogatnak.*

— Hol mosogatnak el? A mosogató a konyha szerves része, oda pedig nem mehetnek be.

— *1988-ban a rendezvény alatt pénteken délután 3-4 óra körül megjelentek a Kőjál és az önök ellenőrei. Nem bíztak meg a szervezőkben?*

— Sajnálatsnak tartom, hogy ők ezt így értelmezték. Ez az étterem vacsorát is szolgáltat, ezért annak befejezéséig bármikor küldhetünk ellenőröket mi is és a Kőjál is.

— *Tehát ennek az ellenőrzésnek semmilyen célzata nem volt?*

— Elképzelhető, hogy volt.

— *Miért ne lett volna — szól közbe ismét a helyettes. — Ha egyszer a hivatal valamit engedélyez, akkor természetes, hogy azt ellenőrzi.*

— *Önökben akkor is él a bizalmatlanság, ha világosan megállapodtak abban, hogy a konyhát nem fogják használni?*

— Ezt a konyhát le lehet zárni. Nem hiszem, hogy a kollégák azt ellenőrizték volna. A lezárásnak két célja van. Az egyik a berendezés védelme (ami több száz ezer forint értékű), a másik a közegészségügyi szempont. Az ételmérgezések miatt a Kőjál-ellenőrzések megszigorodtak, másrészt nem lehet egy állami intézménybe bevinni olyan árut, melynek nem tisztázott az eredete. Azt sem tudtuk, hogy a birka honnan származik.

— Egyébként, ha bárkinek valamilyen problémája van, és a hivatal tud segíteni, akkor segít is. Több száz rendezvényt bonyolítunk le évente, de senki sem jött még panasszal. Egyedül Tánczos szaktárs elégedetlen, méghozzá annyira, hogy a Magyar Posta Központjához és a Postások Szakszervezetéhez is elment. Roppant mód csodálom, hogy a szakszervezet, amely előzőleg nekünk adott igazat, egyáltalán foglalkozik az üggyel.

— *Mi történt tehát az idén?*

— Idén Tánczos Pál felhívta Pfléger szaktársat és poharakat, abroszokat kért. Mondtuk, hogy megkapja, de írásban ismételje meg a kérést. Írásban azonban már a teljes rendezvény eszközszükségletét kérte. Mivel olyan eszközöket nem adhatunk ki, melyek közvetlenül érintkeznek az étellel, ezért a tányérokra és evőeszközökre vonatkozó kérést nem tudtuk teljesíteni. Telefonon közöltük, hogy a hivatal azért van, hogy a rendezvényeket lebonyolítsa. Tánczos szaktárs árkalkulációt

— Ekkor mondtam neki azt, hogy mivel semmilyen igazolást nem tud hozni, én nem járulhatok hozzá, hogy olyan étel kerüljön be a konyhára, melynek származását nem ismerem, az udvaron főzték, és semmilyen biztosítékom nincs arra, hogy nem fertőzött. Ráadásul az éjszaka folyamán többször akarták fogyasztani azt az ételt, melyet főzés után maximálisan 2,5 óráig lehet hűtés nélkül felhasználni.

— Tánczos szaktárs ezt tudomásul is vette, és csak a büfé üzemeltetését kérte. Mondtam, hogy vegyék meg az italokat, hogy ne fusson át a mi elszámolásunkon, mert akkor a haszonkulcsot és a forgalmi adót is rá kellett volna raknunk. Hivatalunknak ugyanis forgalmi adót kell fizetnie az értékesített italok után. A büfétől kaptak abroszt, poharakat és minden olyan eszközt, ami az étellel nem érintkezett. Ha csak egy hasmenés történt volna, már akkor is mi lettünk volna a fele-

Epilógus

Nehéz tiszta lelkiismerettel állást foglalni ebben a hivatali útvesszőkkel tarkított ügyben. Erre nem is vállalkozom, csupán néhány gondolatot, kérdésemet írnám le befejezés-ként.

Azt hiszem mindenki egyetért azzal, hogy a szakszervezeti titkár jó szándékához nem férhet kétség. A munkásokért és a nyugdíjasokért vállalta azt a sok bosszúságot, fáradságot, ami az ilyen rendezvények szervezésével együtt jár. Hogy nem mindig találta meg a leghelyesebb utat? Csak az nem hibázik, aki semmit sem tesz.

A Szociális Hivatal vezetőit is meg tudom érteni. Nem kis feladat emberek étkeztetésével foglalkozni, a szabályok keményen kötik kezüket. Nem kockáztathatják mások egészségét.

Epilógus

Mégis kételyek vannak bennem. Nem tudom mire vélni az 1988-as változásokat. Előtte lehetett? Azóta nem?

A beszélgetés során elhangzott két fontos gondolat. Az egyiket le is írtam, Gruber elvtársnő szájából hangzott el: „A hivatal minden olyan lehetőséget megadott az üzemnek, amit megadhatott!”

A másik gondolatot nem idéztem a cikkben, de beszélgetésünk során az igazgató úr említett eseteket, amikor a saját lakásukon esküvőt rendező dolgozóknak evőeszközöket és tányérokat adtak ki a hivatal rak-tárából, azzal a feltétellel, hogy tisztán hozzák vissza.

Ezt a lehetőséget miért nem adták meg az szb-titkárnak és „csapatának”?

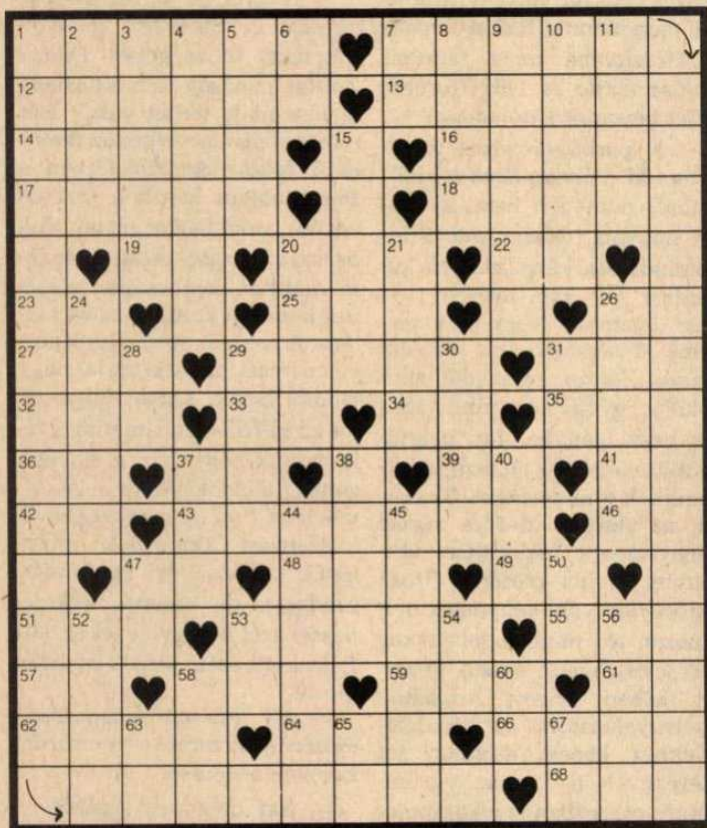
Mészáros Gábor

Tanuljon meg táncolni!

A Postás Művelődési Központ társastáncanfolyamán január 13-tól kezdő és haladó szinten újabb csoportok indulnak! A kezdő tanfolyamon megtanulhatja a rumba, a slowfox, a cha-cha-cha, a diszkó és a swing, a haladó tanfolyamon a bécsi keringő, a samba, a rock and roll és még egy választott tánc alaplépéseit.

A tanfolyam helyszíne az Állami Artistaképző Intézet (Budapest V., Arany János utca 34.), tandíj: 700 forint, postásoknak 600. Foglalkozások: március 3-ig szombati napokon és öt alkalommal vasárnap.

Beiratkozás hétfőtől péntekig 10–15 óra között a PMK irodájában (Budapest VII., Rottenbiller utca 46.), illetve január 6-án, szombaton 9–12 óráig az Állami Artistaképző Intézetben.



Weöres Sándor „December” című verséből idézünk: *Nagykarácsony immár eljő, érkezik az új esztendő.* — Beküldendő a vízszintes 7. és függőleges 1. alatti folytatás.

VÍZSZINTES

1. ... majom, 7. Az idézet első része, 12. Fogda, 13. A focista teszi, 14. Gonosz, 16. Női név, 17. Ilyen filmre is fényképeznek, 18. Akadályoztatva van, 19. Duplázza városunk, 20. Folyó a Szovjetunióban, 22. Répárja, 23. Házállat, 25. Gyulladás (ford.), 26. Nevek előtti rövidítés, 27. Idegen tagadás, 29. Agyagember, 31. Gyümölcs, 32. Fekhely (ford.), 33. Megszólítás, 34. Építőanyag, 35. Angolsőr, 36. Részben vádol! 37. Rangjelző, 39. Végtelen kúr, 41. Ezeröttszáz, 42. Német ő, 43. A bikaviadal résztvevője, 46. Fordított növény, 47. Előtagként kettős, 48. Keleti férfinév, 49. Távlabbi ő, 51. Vezeték, 53. Balogh ... (színművész), 55. Évszak, 57. Étélizsító, 58. Női becenév, 59. Adóforma, 61. Duplázza cukorka, 62. Picurka, 64. Sütő (nép.), 66. Csomagolóeszköz, 68. Fohász.

FÜGGŐLEGES

1. Az idézet második része, 2. Hatvanpercenyi, 3. Száját nyit, 4. ... példa (Illyés), 5. Város az NDK-ban, 6. Terhivatal, 7. Páratlan Mici! 8. A Rohne mellékvize (e-vel a végén), 9. Ez a toráramfejlesztő! 10. Aladár becézve, 11. G-vel a végén állathang, 15. Rámol, 20. Finom ital, 21. Héber A betű, 24. Rovar, 26. Opera, 28. Morze-hang, 29. Mértani test, 30. Hagymaváros, 31. Idegen igenlés, 37. Vonatköz névmás, 38. Afrikai köztársaság, 40. Ez a comb birkaétel, 44. Árvíz (ford.), 45. Az Alpok része a Balkán-félszigeten, 47. Tág, 50. Ásványi anyag, 52. Régi hajviselet, 53. Német tojás, 54. Osztrák és francia autójel, 56. Mennyiséget jelöl, 58. Valaha épület volt, 60. Névelő, 63. Görög betű, 65. Mutató névmás, 67. Mértékrendszer.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: január 10. Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... pontosan tudja, mi a jó és mi a rossz.

Könyvtalványt nyertek: *Bajor Ibolya* (Szeged), *Huszárik Mihály* (Acsa), *Mona Zsigmondné* (Budapest), *Pécsi Imre* (Debrecen).



A Magyar Bélyegyűjtők Országos Szövetségének jutott az idén az a megtiszteltetés, hogy megrendezhette a nemzetközi maximafilii kiállítását. Az érdeklődők november 24. és december 3. között gyönyörködhetnek a nagy találekonsággal szerkesztett carte maximumokban.

Újrakezdés a művelődési házban

Két és fél év elteltével novemberben átadták Szegeden a felújított Postás Művelődési Házat. A 35 millió forintos beruházás, melynek kivitelezője a Szegedi Építőipari Szövetkezet, Eszenyi Aladár felelős tervező, Szarka Mária és Beló Pál belsőépítész munkáját dicséri.

Az egykori, 1936-ban létesült posta altiszti egyesület székháza, majd később művelődési ház már csak emlékeinkben, fotóalbumokban él tovább. A mai látogatókat esztétikus, igényes környezet várja. A 200 nézőt befogadó nagyterem színházi és mozielőadásokra, tanácskozássokra alkalmas. Előcsarnokában a Postamúzeum időszakos kiállítása látható. Később helyet kaphat itt minden dokumentum, régi fotó, amely a szegedi posta múltjába, kulturális életébe ad betekintést.

A zöld növényekkel díszített belső udvar másik oldalán található egy hangulatos falatozó-büfé, s a társalgó, ahol különböző érdeklődési körök, tanfolyamok, kiállítások kapnak helyet.

Alkalom nyílik itt beszélgetésre, folyóiratok, napilapok olvasására, tévé- és videofilmek megtekintésére.

Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta igazgató hangsúlyozta megnyitó beszédében: „Szerencsésnek vallhatjuk magunkat, hogy ma, amikor a vállalatok, szervezetek nehezedő körülményeik miatt sorra szűntetik meg művelődési intézményeiket, a Szegedi Postaigazgatóság fel tudta és tudja vállalni a művelődés, kulturálódás feltételeinek biztosítását.

Számunkra elsősorban az egyén, az ember a fontos. A kis közösségeknek, kluboknak éppen abban rejlik az erejük, hogy az egyének is szerepet adnak, ő maga is formálójá lehet önmaga és mások világnézetének. Az ilyen tevékenységnek jelentős gyökerei vannak már ebben a házban. Szeretnénk a hagyományokat megőrizni és nemzedékeken keresztül továbbvinni, mint ahogyan mi is örököltük ezeket.”



A megnyitó közönsége érdeklődve figyeli a balettiskola műsorát



A leköszönő igazgató, Vámos László átveszi kitüntetését Gyimesiné dr. Etsedy Saroltától, a Szegedi Postaigazgatóság vezetőjétől

A több mint két év szünet azonban hosszú idő, különösen ma, amikor hetente történnek olyan események, melyek megváltoztatják mindennapi életünket, módosítják művelődési, szórakozási szokásainkat. Az új intézmény lehetőséget ad arra, hogy változó igényeinknek megfelelően teremtsünk kultúrát, újrakezdjük a hagyományokhoz erős szállal kötődő postás művelődést.

Néhány héttel a nyitás után még úgy tűnik, kevesen találtak vissza. A dolgozókhoz, a város intézményeibe eljuttatott műsorfüzetek, a belváros utcáin felbukkanó plakátok időseket és fiatalokat egyaránt hívogatnak.

A Postás Művelődési Ház újra várja az érdeklődőket!

Rácz Erzsébet



Igény a művelődésre

Évadindítás — kedvező tapasztalatokkal

Szorgos kezek dolgoznak októbertől a Postás Művelődési Központ épületében. Bontanak. Szedik a parkettát, bontják a falat, a födémeket. A gyerekzsibongás, a tanszó, a tánc és ének helyett most gépek, emelők, teherautók zajától hangos a ház. Most minden hétfőn koordinációs megbeszélés és bejárás van azért, hogy a kivitelezés az igénynek megfelelően történjék. Mindez a kivitelező a Technoszolg. Prima Építőipari Fővállalkozó Kiszövetkezet szervezésében.

Ezzel egy időben a PMK népművelői szintén szorgos munkával beindították az 1989/90-es közmművelődési évadot. Közmművelődési koncepciónk az volt, hogy az új évadban az ifjúsági klub kivételével valamennyi tevékenységet indítani kell. A tartós művelődési közösségek munkáját bérleményekben, néhány művelődési tevékenységet pedig a postaszerveknél kihelyezetten képzeltünk el. Számítottunk a postaszervek aktivitására, segítő szándékára. Nem alaptalanul.

Művészetek

Az évtizedeken keresztül színvonalas munkát végző amatőr művészeti csoportok és művészeti tanfolyamok egész sora indult be. Számuk 14, taglétszámuk 895. Budapest öt helyszínén működnek. A legtöbb csoportot (színjátzó, balett, képzőművész, társastánc) a Postafor-galmi Szakközépiskolában sikerült elhelyezni. Ezért külön köszönet az iskola vezetőinek. Igen nagy segítséget kaptunk továbbá a POKI-tól, a Távíró Hivataltól, az Állami Artistaképző Intézettől és az Építőklubjától is.

A művészet iránti érdeklődés változatlanul nagy. Minden eddiginél nagyobb számban irat-

kotztak be a képzőművészeti stúdióba, a megújított fotóklubba, a társastáncklubba és -tanfolyamra. Meglepően sokan (12-en) fizettek be az újdonsággal indított fotótanfolyamra. A színházi közönségszervezés új formájaként létrehoztuk a Színházlátogatók Klubját. Felhívásunkra mintegy 100 postás jelentkezett. A jelentkezőket hónapról hónapra friss színházi információkkal látjuk el. A tagok közül 20-an vidéken élnek, egy részük a főváros közelében (Vác, Szentendre, Vecsés), mások Budapesttől távol (Miskolc, Hajdúszoboszló, Kecskemét, Tatabánya, Keszthely).

Klubok, baráti körök

Népszerűségük nem csökkent. A művelődés, szórakozás, kikapcsolódás, sokféle színes palettáját kínálja a látogatóknak. Az összetétele (1300 fő) igen változatos. Változatos, hiszen a klubok is sokfélék. Szóródnak életkor, érdeklődés, szakmai jelleg szerint. Egy dolog viszont mindegyikre jellemző. A tag vagy postás, vagy annak a gyermeke, vagy postai tanuló. Bizonyoságul álljon itt klubjaink neve: postás újtók, diákok, dolgozók, óvónők, nyugdíjasok, óvodások, közepkorúak, kertbarátok klubja, valamint a technikafejlődési és a mikroszámítás-technikai klub. Ki kell emelni a Posta Szociális Hivatal dolgozóinak együttműködési készségét. A mikroszámítás-technikai, az óvodás és az óvónői klubok — velük együtt — a hivatal egységeiben (óvodák, munkásszálló) működnek.

Ismeretterjesztés

Két évtizeddel ezelőtt még 30-40 postahivatal kért tőlünk előadásokat. Ma, 1989. decem-bében 6 postaszerv és 5 pos-

tai iskola élt ezzel a lehetőséggel. A résztvevők igényei: filmvetítés, zenei, művészettörténeti, politikai és természettudományi előadások.

A postások között érdeklődésre talált a „Barangolás az országban” című országjáró ki-rándulássorozatunk, amelynek során havonta hazánk egy-egy szép táját, nevezetesen látnivalóit keresték fel. Az érdeklődést és igényt legjobban az mutatja, hogy általában két, sőt volt amikor három autóbust is indítani kellett. (Az 1990. évi programot a lap novemberi számában ismertettük.)

Nyelvtanfolyamok

Úgy tűnik a posta szervezetének változása különösen a távbeszélőüzemeket és a műszaki szerveket mozgatta meg e téren. Sorra, rendre igénylik kihelyezett nyelvtanfolyamok (angol, német) indítását. Nem egy esetben amiatt maradt el a tanfolyam, mert már nem tudtunk nyelvtanárt adni. Megértést kérünk, hiszen e területen ma egyre nehezebb a helyzet.

A felnőttek részére sikerült 19 nyelvtanfolyami csoportot indítani, ebből 15-öt postaszervi igényre. A beiratkozott postások száma 160. Több helyen a postaszerv kifizette a tandíjat, munkaidő-kedvezményt is adott. A kedvezményeket viszont a leendő nyelvvizsgához kötötte.

Nagy segítséget kaptunk a Budapesti Postaigazgatóságtól (2 tanterem) plusz nyelvtanfolyamok szervezéséhez. A VI. kerületi Gábor Ignác és Derkovics Gyula Általános Iskolában 11 gyerek nyelvcsoporthoz indítottunk, 170 beiratkozott tanulóval. Úgy gondolom, hogy a résztvevők — gyermek vagy felnőtt — tudásának gazdagításához nagyban hozzájárulnak a tanfolyamok. Nem lebecsülen-

dő az a bevétel sem, amelyhez így intézményünk hozzájut.

Elértük célunkat?

Aggudalommal, de bizakodóan kezdtünk az új évad szervezéséhez. Több tízezer szórólapot, több ezer programfüzetet, több száz plakátot küldtünk a postaszerveknek. A népművelők számos alkalommal személyesen keresték fel a postaszerveket, a szakszervezeti bizottságok tisztségviselőit. Nem csalódtunk. A postások a művelődésben, az igények kielégítésében, akár úgy is, hogy termet, berendezést adnak.

Még kimondani is sok, hogy az új évadot 54 csoportban, több mint 2500 résztvevővel (tag, hallgató, látogató) sikerült beindítanunk. Ez több, mint az elmúlt évben volt. Közben megújítottuk néhány csoportunkat (fotó, mikro), új csoportot (óvónői klubja) és tanfolyamot (fotó) is szerveztünk, s meghirdettünk pályázatot, vetélkedőt, vándorkiállítást.

A népművelők, a körvezetők és a tagok egyre jobban megismerik az új helyszíneket, annak előnyeit, nem egy esetben hátrányait, és igyekeznek alkalmazkodni a körülményekhez. A színvonalból senki sem akar lejjebb adni, sőt azt tartani vagy emelni akarják.

Ez biztató minden postás számára, aki már részese vagy részese akar lenni a Postás Művelődési Központ kulturális munkájának.

Bundik Zsigmond

